

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 51

Gruodžio-December 21, 1979

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Nato valstybių konferencijoj V. Vokietija, Italija ir Prancūzija sutiko su JAV planu išdėstyti jų teritorijose naujas vidutines tolinašos raketas, o Belgija ir Olandija pasiliko teisę šį klausimą persvarstyti — pirmoji po 6 mėn., antroji — po dvejų metų.

Prez. Carter, siekdamas sukurti pajėgią karinę pajėgą, galinčią greitai reaguoti į netikėtai iškilančius pasaulio konfliktus, yra pasiryžęs per ateinančius 5 metus padidinti JAV gynybos išlaidas kasmet po apie 5 proc.

Irano šahas Mohammed Riza Pahlevi netikėtai ir slaptai gruodžio 15 rytą paliko JAV ir išskrido iš San Antonio, Texas, į Panamą. Irano maištautojų tai nenuramino, ir jie pasisakė pagreitinsią 50 pagrobtų amerikiečių teisimą neva už šnipinėjimą.

Tarptautinis teismas Hagoj griežtai pareikalavo, kad Iranas tuoj pat paleistų neteisėtai pagrobtus JAV atstovybės narius. Tai esąs negirdėtas pasaulio istorijoj atvejas, kad taip būtų sumindžiotas tarptautinės teisės. Penkiolikos teisėjų grupė dar pridėjo perspėjimą, kad JAV ir Iranas vengtų tolimesnių gana jau sunkios situacijos paastrinimų.

Valstybės departamentas pareikalavo, kad Irano vyriausybė žymiai sumažintų savo ambasados ir konsulatų JAV tarnautojų skaičių.

Prez. Carter ėmėsi pakartotinių diplomatinių ir ekonominių žygių įkaitam išlaisvinti. Tuo reikalu buvo tartasi su Vakarų pramoninėm valstybėm ir Japonija, kurios, ypač Japonija, labai priklausio nuo importuojamo aliejaus. Vakarų valstybės sutiko derinti savo veiksmus Irano atžvilgiu su JAV, o Japonija yra linkusi laikytis atokiau.

Nors Sov. S-ga ir pritarė, kad Irane laikomi JAV įkaltai būtų paleisti, tačiau iš tikrųjų ji remia Irano laikyseną, tvirtindama, kad JAV ambasada Irane yra buvusi šnipų lizdu ir kad bandymai įkaitus išvaduoti karinėm priemonėm būtų nusikaltimas prieš tarptautinius įstatymus.

Irano faktinio valdovo Khomeini bendradarbis ir Azerbaidžane gyvenančios turkų mažumos religinis vadas Karem Shariat-Madari viešai kritikavo Irano islaminę konstituciją, atsisakė uždaryti jo vadovaujamą opozicinę partiją ir atsiriboti nuo Azerbaidžane vykstančio sukilimo.

Kurdistano ir Azerbaidžano provincijose Irane jau kuris laikas vyksta neramumai dėl kurdų ir turkų siekimo išsikurti tų sričių autonomiją. Neramumai ypač palietė Tabriz miestą, kur sukilėliai buvo užėmę TV stotį ir susisąūdė su vyriausybės kariuomene.

Britanijos karalienė nauju Rodezijos gen. gubernatorium paskyrė lordą Soames, kuris jau ir atvyko į Rodeziją. Tokiu būdu ši iki 1965 buvusi Britanijos kolonija vėl trumpam laikui virto kolonija, kol naujasis gubernatorius įvykdys čia ateinančių metų pradžioj parlamento rinkimus ir perduos valdymą gyventojų rinktai vyriausybei.

Paskutiniu metu Rodeziją valdęs min. pirm. Abel T. Muzorewa iš pareigų pasitraukė, o Rodezijos parlamentas nutarė panaikinti visas 1965 Ian Smith įvykdyto perverno sukurto institucijas.

P. Korėjos prezidento rinkimų kolegija didele balsų dauguma nauju prezidentu išrinko tas pareigas laikinai ėjusį Choi Kyu Hah.

Piemenėliai garbina gimusį Kristų. Dail. Palmos paveikslas

ATVIRAS LAIŠKAS LTSR PROKURORUI

Rašo kun. S. Tamkevičius. Iš naujausio Tikinčiųjų Telsėms Ginti Katalikų Komiteto dokumentų rinkinio, 1979 liepos — spalio mėn.

1979 m. rugpjūčio 29 d. Jūs mane iškviėtė į LTSR Prokuratūrą ir liepėte pasirašyti įspėjimą dėl tariamai mano padarytų nusikaltimų, už kuriuos galiu būti baudžiamas pagal LTSR BK 68 str. 1 d. Įspėjimo lape buvo įrašyti tokie mano nusikaltimai: pamoksluose skleidęs žinomas melagingus prasimanymus, šmeižiančius tarybinę tikrovę, aktyviai prisidėjęs sukuriant Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų Komitetą ir paruošiant jo dokumentus, kurie patekę net į Vakarus, ir kurstęs tikinčiuosius nesilaikyti tarybinių įstatymų.

Prokuroro pavaduotojas tardymo reikalams prie saugumo organų Bakučionis aiškino, kokius mano veiksmus Prokuratūra laikanti nusikaltimais. Pamoksluose aš sakęs, kad tarybų valdžia rimtai nekovoja su girtuokliavimu, kad mokyklose persekiojami tikintieji mokiniai, kad dėl daugelio dabartinių blogybių esąs kaltas ateistinis žmonių auklėjimas. Nors pamoksluose kalbu prieš ateistus, bet mintyje turiu tarybų valdžią.

Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų Komitetas esąs neužregistruotas ir todėl nelegalus. Dėl šios priežasties tarybinės įstaigos į Komiteto pareiškimus neatsakinėjančios.

Tikinčiųjų kurstymas nesilaikyti tarybinių įstatymų buvęs per mano du teismus: Vilkaviškyje ir Varėnoje.

Prokuratūros įspėjimo nepasirašiau, kadangi iš esmės nesutikau su man pateiktais kaltinimais ir pažadėjau atsiųsti atsakymą.

Kaltinimą, kad skleidžiau žinomas melagingus prasimanymus, šmeižiančius tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką, laikau absurdišku. Tegų Jūsų uolūs informatoriai nurodo nors vieną faktą iš mano pamokslu, kuris būtų šmeižtas, o

ne dabartinio gyvenimo tikrovė. Pamoksluose aš nešmeižiau, bet kritikavau tarybinius pareigūnus už tikinčiųjų diskriminaciją, ir šią teisę man suteikia LTSR Konstitucija, kurioje tarp kitko rašoma: "Persekioti už kritiką draudžiama. Asmenys, persekiojantys už kritiką, traukiami atsakomybėn" (47 str.).

Tarybinėje mokykloje tikintys mokiniai nuolatos susiduria su diskriminacija. Ir tai nėra pavieniai faktai, kaip Jūs, Prokurore, teigėte, o visuotinis reiškiny visoje Lietuvoje. Kybartuose irgi apstu tikinčiųjų mokinių diskriminacijos faktų, pradedant tikinčiųjų moksleivių grubiais viešais surašinėjimais, elgesio pažymio už bažnyčios lankymą mažinimais ir baigiant Mišiomis patamaujančių berniukų tardymais. Ne mane reikėjo įspėti, kad mokinių diskriminacijos faktus iškėliau į viešumą, o tuos, kurie, nusikalsdami ne tik prieš žmoniškumą, bet ir prieš tarybinius įstatymus, persekiojo mokinius. Kai tarybinės valdžios organai pradės labiau domėtis tikinčiųjų moksleivių diskriminacijos faktais ir bausti tikruosius nusikaltėlius, tada mums, kunigams, nereikės apie tai kalbėti.

O ar ne tiesa, kad tarybinės valdžios pareigūnai rimtai nekovoja su girtuokliavimu? Degtine ir pigiu vynu yra užverstos miestų ir kaimų krautuvės, kles-ti svaigalų perpardavimas, tauta paskendus girtuokliavime, o kas daroma šiai nelaimei sustabdyti? Neleidžiama savarankiškai veikti blaivybės draugijoms, alkoholinių gėrimų gamybos planai nemažinami (viešai spaudoje net neskelbiami!), o didinama. Legalizuotos kovai su alkoholizmu komisijos rūpinasi ne žmonių blaivumu, bet tik tuo, kad pasigėrę nenusikalstų, vėnerinėm ligom neapsikrėstų, į

blaivyklas nepatektų, pravaikstų darbe nepadarytų ir panašiai. Jau seniai Lietuvos TSR vadovams reikėjo susimąstyti, kodėl tarybinis žmogus vidutiniškai kasmet prageria apie 170-180 rub.

Prokuroras Bakučionis prikišo, kad aš už visas dabarties blogybes kaltę suverčiau tarybinei valdžiai.

Labai gaila, kad į Kybartų bažnyčią siunčiami menkai išsilavinę informatoriai, kurie ne skiria sąvokų "ateistai" ir "tarybų valdžia". Prieš tarybų valdžią pamoksluose aš nekalbu, tačiau kaip kunigas aš turiu ne tik teisę, bet ir pareigą kovoti su bedievybe, kuri, giliu mano įsitikinimu, pokario metais sukūrė žmonėse dvasinę tuštumą, suardė moralinius pagrindus ir tuo pačiu atvėrė vartus daugybei nusikaltimų, apie kuriuos prieškarinė ir giliai tikinti Lietuva nė sapnuoti nesapnavo.

Antroji man primesta kaltė — tariamai nelegalaus Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų Komiteto sukūrimas ir dokumentų ruošimas, kurie yra patekę net į Vakarus ir šmeižia tarybinę tikrovę.

Taip, aš prisiimu drauge su kitais keturiais kunigais atsakomybę už TTG Katalikų Komiteto sukūrimą ir jo dokumentų paruošimą. Tai padaryti paskatino ne JAV Kongresas, kaip Jūs, Prokurore, teigėte, bet nuolatos persekiojama Lietuvos Katalikų Bažnyčia. Pabandykite Jūs valandėlę bent mintimis pabūti tikinčiuoju ir pajusti "tikėjimo laisvę" tarybinėje Lietuvoje. Du vyskupai — Julijonas Steponavičius ir Vincentas Sladkevičius be jokios kaltės ir be teismo dvidešimt metų vargsta tremtyje. Vyskupai be religijų reikalų tarybos įgaliojimo žinios ir sutikimo negali kunigo paskirti į parapiją. Nė vienas jaunuolis be saugumo žinios ir sutikimo negali įstoti į Kunigų seminariją. Šiemet maždaug dešimčiai buvo sukludyta mokyti Kunigų seminarijoje. Kunigo veikla parapijoje sekama ir varžoma. Tikintieji negali dirbti mokyklose, vadovaujančiose pareigose ir t.t. ir t.t. Ne tik aš, bet ir visi Lietuvos tikintieji norėtų

ATEITININKŲ FEDERACIJOS VADOVYBEI PASIKEIČIANT

Ištraukos iš Juozo B. Laučkos kalbos, paskaitos 1979 lapkričio 18 Chicagoj, Ateitininkų namuose, perimant Federacijos Vado pareigas iš dr. Petro Kisieliaus

Prieš beveik 70 metų mūsų sąjūdžio vienas pagrindinių pradininkų, Pranas Dovydaitis, mokslus einančiai lietuvių jaunomenei kėlė tris klausimus, kuriuos jis vadino pamatiniais: Kas mes esam? Kokioj aplinkoj mes gyvenam? Kokios yra mūsų pareigos, siekiai ir keliai? Į juos Dovidaitis davė ir savo atsakymus, sudariusius mūsų ideologijos pagrindus.

Man atrodo, kad tie trys klausimai galioja ir šiandien. Ir šiandien teisingas ir tikslus į juos atsakymas pateisina mūsų sąjūdžio buvimą ir įprasmina kiekvieno iš mūsų asmeninį gyvenimą.

Kas mes esam? Turbūt ir patys jauniausi mūsų jaunieji ateitininkai be dvejyminių atsakytų, kad esam lietuviai katalikai, pasirinkę sau jau beveik septynių dešimčių metų istoriją turinčią organizaciją — Ateitininkiją. Šis sąjūdis turėtų būti artimas ir brangus už Lietuvos ribų gimusiems, augusiems ir mokslus ėjusiems lietuviams, nes Ateitininkijos užuomazga iš tikrųjų kilo užsieny — Vakarų Europoj. Tiesa, jos kūrėjai, steigėjai ir įkvėpėjai be išimties gimę ir augę Lietuvoj, tačiau aukštuosius mokslus ėję svetur. Šiemet minim Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį, tačiau Ateitininkijos gimimo metais šioji garbingoji istorinė Lietuvos aukštoji mokykla buvo uždaryta jau net per 75 metus. Laimingiem gimnazijų abiturientams, kuriems pasisekė susidaryti sąlygas studijuoti, teko veržtis į Maskvą, Petripilį, Tartu, Taliną, o mažesnei jų daliai į Vakarų Europą — į Belgiją, Šveicariją, Vokietiją, Prancūziją. Buvo atsidūrusių ir Jungtinėse Valstybėse, bet tokių skaičius buvo labai nežymus.

Kaip žinom, keletas užsieny studijavusių jaunų kunigų pajuto ir suprato gyvą reikalą kurti universitetų studentų, o vėliau ir moksleivių katalikų sąjungą. Pirmasis jų centras buvo sukurtas 1910 vasario 19 Liuvene, Belgijoje. Jo pagrindinis organizatorius buvo Pranas Kuraitis. Po vienerių metų centras buvo patikėtas Maskvoj veikusiai lietuvių katalikų studentų būreliui su Pranu Dovydaičiu priežaky. Amerikoj gyveną galėtų įsidėmėti, kad naujajam sąjūdžiui ir jo pradininkui Pranui Dovydaičiui pirmoji medžiaginė parama atėjo kaip tik iš Amerikos lietuvių katalikų.

Šiuos visiem gerai žinomus dalykus norėjau priminti, stengdamasis pabrėžti organizacijos ir sąjūdžio veiklos užsieny natūralumą, tęstinumą ir pateisinamumą. Ateitininkijos medis šaknijos, šakojosi ir lapojo ne tik tėvynėje Lietuvoj, bet ir už jos ribų. Mūsų sąjūdžiui buvimas užsieny nėra jokia naujiena. Jo gretose ilgiau pabuvoję ar su juo artimiai susiję atliko savo laiku svarbų vaidmenį ir Amerikos lietuvių gyvenime. Štai bent keletas vardų: kun. Emilijus Paukštis, kun. dr. Jonas Navickas, prelatai Ig. Albavičius, Juozas Balkūnas, Pranas Juras, Juo-

zas Karalius ir Konstantinas Vasyš, kanauninkai Fabijonas Kėmėšis ir Juozas Končius, Leonardas Šimutis, Kazys Pakštas, Julijus Kaupas, Matas Zujus, Aleksandras Aleksis, Antanas Mažeika, Kazys Vilniškis, Jonas Pili-pauskas...

Bet grįžkim prie Dovydaičio. Į savo iškeltą klausimą "Kas mes esam" jis atsakė: "Esam lietuviai katalikai, kurie išpažįsta Dievą, Kristų, Bažnyčią". Tačiau vien išpažinimo neužtenka. Reikia jį vykdyti gyvenime. Dovydaičiui ir jo artimiesi bendraminčiai rūpėjo ne tik savo sielų išganymas. Jie siekė, kad asmeninis išpažinimas tautybės ir religijos spinduliuotų aplinkoj, kad kiek galima didesnis lietuvių tautos skaičius, ypač jaunimo, susižavėtų ir gyventų ateitininkų idėjomis. Taigi ateitininkų siekis nesiribojo asmeninio "aš" tobulinimu. Visų pirma ateitininkų pradininkai troško, kad lietuvių šviesuomenė išpažintų katalikybę ir lietuviybę ir žodžiu, ir veiksniu, ir visu savo gyvenimu.

Kokioj aplinkoj mes gyvenam? Daugumai mūsų vyresniųjų Federacijos narių gyvenamoji aplinka tiek Amerikoj, tiek, tikiu, ir Kanadoj, ir Pietų Amerikoj, ir Vakarų Europoj, ir Australijoje labai svetima. Bet būkim atviri sau ir tikrovei — gimusiem jau po 1945 metų toji aplinka nėra nei visiškai svetima, nei labai toli nuo širdies. Naujoji iš-eivijos banga ir jos karta, kurių kilmė aš sieju su mūsų sąjūdžio gyvavimo antrosios pusės pradžia, savo dabar gyvenamo krašto negali vadinti ir laikyti visiškai svetimu — juk didžioji jos dalis jau čia gimė, čia brenė, čia mokslus ėjo ar tebeina. Čia ji medžiagiškai įsitvirtino, čia ji įsijungė į vienokią ar kitokią visuomeninio gyvenimo srovę. Dovydaičio ir jo bendraminčių grupuotė, gyvendami užsieny, vis dėlto žinojo, kad jų pasilikimas užsieny yra labai laikinis, kad jie po metų kitų grįš į savo tėviškes, kur juos vėl sups išimtinai lietuviška aplinka.

Mūsų, dabar gyvenančių už Lietuvos ribų, padėtis visai kitokia. Tik Dievas žino, kada Apvaizdos stebuklingais keliais Lietuva bus išvesta į laisvę ir nepriklausomų tautų šeimą. Tad turim remtis prielaida, kad didelė dalis ateitininkijos gyvenimo ir veiklos už Lietuvos ribų ilgą, ilgą laikotarpį.

Kalbėdamas apie gyvenamąją aplinką, dėmesy turiu Jungtines Valstybes. Nereikia ypatingai gilaus įžvalgumo suvokti, kad dabartiniam Amerikos gyvenime yra daug vaizdų, kurių negalima piešti optimistinėmis spalvomis. Mokyklų drausmėj ir auklėjime beveik neribotas palaidumas, besaikiš teikimas dėmesio sek-sui, pašalinimas maldos iš valdinių mokyklų, labai nereikšminga kova su narkotikų plitimu, valstybinis abortų finansavimas, nepaprastai aukštas šeimų išsi-skyrimų nuosimtis, paprasčiausių dorovės dėsnių nepaisą kino ir televizijos filmai, pornografinė literatūra... (Bus daugiau)

*Džiaugsmingų. Kalėdų Švenčių
ir Viešpaties palaimintų Naujųjų Metų
visiems pranciškonų rėmėjams ir visame pasaulyje
esantiems lietuviams.*

TÉV. PAULIUS BALTAKIS, OFM
Pranciškonų Provincijolas

KRISTAUS GIMIMO ŠVENTEJE

MIELIEM MŪSŲ SKAITYTOJAM, BENDRADARBIAM
IR RĖMEJAM LINKME KALĖDŲ DŽIAUGSMO IR LAI-MINGŲ NAUJŲ METŲ.

"DARBININKO"
Redakcija ir Administracija

(nukelta į 2 psl.)

Vengrų kardinolas Lekaj spalio vidury lankėsi Panevėžio katedroje. Šalia jo stovi vysk. Krikščionas.

Savaitės įvykiai

Airijos min. pirmininkas John Lynch nelauktai atsisakė. Nauju min. pirmininku ir valdančios Fianna Fail partijos pirmininku buvo išrinktas Charles J. Haughey.

Britanija atšaukė Kambodijos buvusios Pol Pot vyriausybės pripažinimą.

Naujasis P. Korėjos prezidentas Choi Kyu Hah panaikino buv. prez. Park Chung Hee išleista įstatymą kovai su režimo priešininkais ir paleido iš kalėjimo 68 politinius kalinius.

Kinijoje besilankydamas, Japonijos min. pirmininkas Masayoshi Ohira pasirašė eilę ūkinio, kultūrinio ir techninio bendradarbiavimo sutarčių.

Iš Sov. S-gos 1979 buvo leista išvykti apie 50,000 žydų.

Tvirtinama, kad Irane JAV ambasadoje laikomus įkaitus saugo ne tik ne studentai, bet ir ne irančiai, o palestiniečiai ir kitų teroristinių organizacijų nariai.

Izraelis, spaudžiamas kitų valstybių, paleido iš kalėjimo Nabulso miesto burmistrą Bassam al-Sheba ir leido jam eiti savo pareigas, bet iškėlė teisme bylą kitiems dviem burmistrams už policijos pareigūno apstumdymą.

Kinijos vyriausybė uždraudė kabinti prie demokratijos sienos vyriausybę kritikuojančius atsisaukimus. Norintieji tokius atsisaukimus iškabinti paskirtoj vietoj turės gauti specialų leidimą ir nurodyti atsisaukimo autoriaus pavardę ir adresą.

Sov. S-gos žinių agentūra Tass paskelbė, kad Sov. S-ga padės Afganistano vyriausybei kovoti su sukilėliais.

Eritrėjos partizanai, siekiai atsisikirti nuo Etiopijos, vėl užėmė tris strategines vietas.

JAV senatas pritarė prez. Carter nusistatymui panaikinti Rodezijai taikytas sankcijas.

JAV numato suteikti Egiptui per 5 metus 3 bil. dol. paskolą jos kariuomenės ginklavimui moderninti.

Buv. Irano šacho seserėnas laivyno kpt. Mustapha Chafik buvo nušautas Paryžiaus gatvėse. Irano revoliucinis tribunolas pareiškė, kad tai esąs jų darbas.

Švedijos saugumo pareigūnas Stig Bergling buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos už šnipinėjimą Sov. S-gai.

Sov. S-gos policija areštavo Helsinkio susitarimų vykdymui sekti grupės narį Viktor Neki-palov.

Libijos diktatorius plk. Muammar el-Qaddafi savo grasinimą nutraukti aliejaus eksportą į JAV atidėjo.

Lenkijos teismas nuteisė Andrzej Czuma, Wojciech Ziembinski, Bronislaw Komorowski ir Josef Janowski kalėti nuo 1 iki 3 mėn. už jų pasakytas kalbas, minint Lenkijos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį.

Vilnių buvo nuteistas 15 m. kalėti Boleslovas Lizūnas, 1945 pabėgęs iš raudonosios armijos ir prisijungęs prie lietuvių partizanų.

ATVIRAS LAIŠKAS LTSR PROKURORUI

(atkelta iš 1 psl.)

sužinoti, ką Prokuratūra padarė, kad viso šito tikinčiųjų persekiojimo nebūtų ir kad Valstybė tikrai būtų atskirta nuo Bažnyčios? Nurodykite, jei galite, nors vieną pavyzdį, kai tarybinė valdžia nubaudė kokį nors Lietu-

Kubiečiai teroristai prie Kubos misijos prie JT pastato New Yorke išsprogdino bombą, padariusią medžiaginių nuostolių. Tie patys teroristai išsprogdino kitą bombą prie Sov. S-gos misijos prie JT pastato. Buvo sužeisti keli policininkai ir pora misijos tarnautojų.

Ginkluoti Italų teroristai įsiveržė į Turino universitetą, surinko apie 200 studentų ir profesorių ir dešimčiai jų pašovė kojas.

Sovietų politija ašarinėm bombom išskleidė Maskvoj ir Leningrade grupes susirinkusių disidentų žmogaus teisių dienos paminėti ir apie 20 jų areštavo.

Tarptautiniuose vandenyse plinta nauja piratų banga, grobianti laivus ar jų gabenamas prekes ne ginklais, bet suklautois dokumentais. Vertingus krovinius gabeną laivai dažnai nukreipiami į mažus uostus, kur prekės išvagiama, o patys laivai perdažomi ir perkrikštijami. Nei laivininkystės, nei draudimo bendrovės su tuo nekovoja, nes dažnai jos iš to tik pasipelno. Daugiausia dėl to nukenčia atsilikusios valstybės, kurios nesugeba ir neturi priemonių su tokiom apgavystėm kovoti.

P. Korėjos demilitarizuotoj zonoj trys JAV kariai bėeidami užkliudė miną, kuri sprogdama juos sužeidė. Vienas karys dėl blogo oro kažkur nuklydo ir iki šiol nesurandamas. Š. Korėja pažadėjo padėti jį surasti.

Indonezija paleido iš kalėjimo per 2,000 politinių kalinių, kurie ten buvo laikomi nuo 1965.

vos bedievi, kuris aktyviai diskriminavo tikinčiuosius. Tikinčiųjų diskriminacija Lietuvoje yra žaizda, kuri negydoma, bet norima nusišluoti. Tik todėl Jūs negalite pakęsti TTTG Katalikų Komiteto, kuris gina tikinčiųjų ir Bažnyčios teises. Šio Komiteto programoje niekada nebuvo tikslo kovoti ar silpninti tarybų valdžią, todėl jo nariams nederėtų primesti nebūtų kalčių. Jūs TTTG Katalikų Komitetą vadinate nelegaliu, nes jis esąs neužregistruotas. Jums, Prokurorai, žinoma, kad mes neveikiame slapta, bet viešai. 1978 m. lapkričio 13 d. sukurdami Katalikų Komitetą, mes kreipėmės

į tarybinę Vyriausybę, o jei iki šiolei mūsų Komiteto neužregistruo, tai ne mūsų kaltė.

Trečioji mano kaltė — žmonių kurtymas nesilaikyti tarybinių įstatymų. Man inkriminuojama net tai, kad tikintieji gausiai dalyvavo mano teismuose Vilkiaviskyje ir Varėnoje. Bet kuo aš dėtas, jei žmonės gerbia kunigą ir suinteresuoti jo likimu? Argi nusikaltimas tarybiniam piliečiui atvykti į viešą teismo posėdį? Jei čia ir galima ką nors pakaltinti, tai tik Lietuvos bedievių, kurie per 35 metus nepajėgė atskirti kunigo nuo tikinčiųjų.

Jūs, Prokurorai, man pagrįsionote LTSR BK 68 str. 1 d. — už panašius nusikaltimus galiu būti nuteistas iki septynerių metų laisvės atėmimo. Nejaugi taip nepasitinkama ateistinė propaganda, kad bijoma, jog vienas kitas kunigas sugriau, ką Lietuvos bedieviai per 35 metus statė? Nejaugi Lietuvos TSR Vyriausybė mano, kad su lazda galima nugalėti idėją ir sustabdyti religinį tautos atgimimą?

Prokuratūroje man buvo priminta, kad Bažnyčios reikalais turi rūpintis tik vyskupai. Noriu pakartoti, ką sakiau žodžiu: neužmirškite, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčia tai ne Rusijos Pravoslavų Bažnyčia, kur ateistinė valdžia per sau klusnius vyskopus gali griauti Bažnyčią ir terorizuoti kunigus bei tikinčiuosius. Lietuvoje šitaip niekada nebus, nes Šv. Tėvas gyvena ne Maskvoje, o Vatikane ir Katalikų Bažnyčios reikalais turi rūpintis ne tik vyskupai, bet ir kunigai ir net pasauliečiai.

Kybartai, 1979.IX.6

TTG Kat. Komiteto narys kun. S. Tamkevičius

N. B. Šio laiško nuorašus siunčiu Lietuvos Ordinarams ir "Tiesos" redakcijai.

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu visus JAV lietuvių. Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1980 metų progą.

Reikšdamas dėkingumą spaudai, veiksniams, organizacijoms ir pavieniam lietuviui už atodairą ir palankumą Lietuvos diplomatinei ir konsularinei tarnybai, linkiu visiem geriausios sėkmės ateinančiais metais visuose žygiuose Lietuvos ir pavergtųjų tautiečių laisvės ir teisių reikalais bei asmeniškose užsimojimuose.

Dr. S. A. Bačkis
Lietuvos atstovas

Kalėdų švenčių metlės dvasia tejungia mus į bendrą darbą. Lietuvai ir mūsų tautai, o Naujieji 1980 metai tebūna gauseni laimėjimais Lietuvos laisvinimo fronte. Nuoširdūs sveikinimai visiem lietuviams, kurie savo jėgas ir lėšas skiria Lietuvai.

Amerikos Lietuvių Taryba

Šv. Kalėdose sveikiname visus Lietuvos vyčių kuopas, darbų ir dienų bendradarbius bei skaitytojus ir linkime visiem sėkmingų, bet ypač darbinių Naujųjų metų.

Lietuvos vyčių centro valdyba
DARBŲ IR DIENŲ redaktoriai

Vengrų kardinolas Lekaj, už jo Panevėžio vyskupijos valdytojas vysk. Krikščionas ir vysk. Povilonis.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 968-5454, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį 2-8 val. vak., šeštadienį 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia. Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidojimų direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1863 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigaliai. Praneškite kuo interesuojatės ir filmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE Angelė E. Karnienė REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706 Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2796

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIŲ galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountlake, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekmadienį 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS 66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS. JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ. PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE 2129 KNAPP STREET BROOKLYN, N.Y. 11229 TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Kalėdos ir žmogaus teisės

Kalėdos yra Jėzaus Kristaus gimimo šventė. Ne visi žmonės ją vienodai suvokia, ne visi vienodai švenčia, ne visi vienodai išgyvena. Tai suprantama, nes yra skirtingos kultūros, skirtingi papročiai ir skirtingos gyvenimo sąlygos. Jeigu apie Jėzaus įsikūnijimą ir užgimimą žinias semsimės iš evangelijų, pamatysim ir čia didelį nevienodumą. Evangelistai Matas ir ypatingai Lukas konkrečiais faktais ir vaizdais aprašo Jėzaus gimimą ir jo kūdikystę. Iš jų sužinome, kur ir kaip Jėzus gimė; taip pat ir visus tradicinius pasakojimus ryšium su jo užgimimu. Evangelija pagal Joną vietoj konkrečių gimimo faktų aprašymo turi prologą, tarsi giesmę, kurioj dieviškojo Tėvo Sūnus vadinamas Žodžiu: „Tas Žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų“ (Jn 1, 14) ir „visiems, kurie jį priėmė, jis davė galią tapti Dievo vaikais“ (Jn 1, 12).

Yra žmonių, kuriems Mato ir Luko įsikūnijimo paslapties aprašymo būdas yra arčiau širdies. Kitiem — iškilmingas, tarsi aro skrydis, evangelijos pagal Joną prologas yra prasmingesnis ir daugiau pasakantis.

II Vatikano susirinkimo konstitucijoj „Bažnyčia dabartiniam pasauly“ apie Dievo Sūnaus įsikūnijimą randam šiuos žodžius: „Būdamas 'neregimojo Dievo paveikslas' (Kol 1, 15), jis yra tobulas žmogus, gražinės Adomo vaikams panašumą į Dievą, kurį pirmoji nuodėmė sudarkė. Kadangi jame prisimtoji žmogaus prigimtis nedingo, tuo pačiu ir mummyje ji tapo be galo sukilninta. Juk jis, Dievo Sūnus, įsikūnijimu tarsi susijungė su kiekvienu žmogumi“ (22). Turbūt nėra kito Bažnyčios paskelbto dokumento, kuriame taip trumpai, bet daug būtų pasakyta apie Kristaus įsikūnijimo paslaptį.

Dievas sutvėrė žmogų panašų į save, savęs atvaizdą. Kai nuo-

dėmė atėjo į pasaulį, žmogus ir visa „kūrinija buvo pajungta tuščioms pastangoms“ (Rom. 8, 20). Nors žmogus buvo neištikimas, bet Dievo meilė žmogui ir kūrinijai pasiliko ištikima. Tokia Dievo meilės savybė: ji nepaliauja, nesikeičia. „Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo vienatinį Sūnų“ (Jn 3, 16). Sūnus tapo kūnu — žmogum, kad apreiškytų Dievo meilę žmogui. Meilę stipresnę už nuodėmę ir mirtį, didesnę už visa, kas sukurta, meilę sudievintą, nes „Dievas yra meilė“ (1 Jn 8, 16).

Kristaus įsikūnijimo paslaptis įgalina žmogų patį save suprasti, jei jis tikėjimu priima įsikūnijimą kaip dieviškos meilės apraišką. Popiežius Jonas Paulius II apie tokią meilę enciklikoj „Redemptor hominis“ rašo: „Žmogus negali gyventi be meilės: jis sau pačiam lieka nesuprantamas, jog gyvenimui trūksta prasmės“ Itikėjęs meilę ir per ją susijungęs su Kristum, žmogus yra naujas kūrinys. Jam atsiveria nauji horizontai: žmogiškojo asmens kilnumas, jo vertė ir Dievo vaikų laisvė. Koks brangus žmogus Kūrėjo akyse, jei jam išganyti dangus nusileido iki žemės, dieviškasis Žodis priėmė žmogaus prigimtį!

Laimingas žmogus, kuris, nesugniuždytas prieškalėdinio komercializmo ir atsisakęs nieko bendro su Kalėdomis neturinčių papročių, gali džiaugtis Kalėdų švenčių ramybe; matyti kūdikėlį Jėzų prakartėlį ir pie-menis, ir avis, ir jautį, ir asilą, ant kurio Marija atkeliaavo iki Betliejaus; ir tuos angelus, iš dangaus aukštybių giedančius nepaliaujamos garbės giesmę. Širdis gali būti pripildyta ramaus džiaugsmo, girdint neužmirštamą F. Gruberio lopšinę „Tyli naktis, šventa naktis“. Turbūt tokia ramybė atlyginami geros valios žmonės.

Rusų imperatorė, netrukus pavergsimai Lietuvai, kaip regim, nestokojo grąsinimų ir pragaištingų užmojų. Imperialistinių siekių ir asmeninių ambicijų kurstoma, carė Kotryna II nesidrovėjo net vienuolių vadovaujamas mokyklas vadinti kenksmingom, demoralizuojančiom Lietuvos jaunimą ir bedieviškom. Atseit, tikslas pateisina melą ir kitas to pobūdžio priemones!

1795 m., kai Lietuvą okupavo rusų kariuomenė ir mūsų tauta 120 metų atsidūrė Rusijos carų (beje, ir didžiųjų Lietuvos kunikaikščių!) valdžioj, tie carai sekė Kotrynos II pėdom ir vieną po kitos nešė Lietuvai tokias „didžias“ dovanas: caras Mikalojus I 1832 m. uždarė seną ir jau gilią mokslo tradicijas turintį Vilniaus

Bet Kalėdos gali būti išgyvenamos ir kitaip: kaip žmogaus kilnumo ir iš jo išplaukiančių žmogaus teisių šventė. Pastaraisiais laikais daug kalbama apie žmogaus teises. Jos net ir pačios pagrindinės, nėra visur pripažįstamos. Priklausom nuo žmogaus asmens ir jo vertės samprotos. Juo aukščiau vertinamas žmogiškasis asmuo, tuo ryškiau matomi žmogaus teisių pažeidimai. Mintys krypta į mūsų brolius ir seseris okupuotoj Lietuvoj. Jei žmogui atimama laisvė, jei jam neleidžiama apsispręsti, kur ir kaip gyventi, neleidžiama laisvai kalbėti, kurti, garbinti Dievą, jis yra pažeminamas iki vergo. To pažeminimo grubumą išryškina Kalėdų šventės prasmė.

Kalėdų švenčių papuošimai New Yorko mieste. Nuotr. R. Kisieliaus

KOVA DĖL RAIDŽIŲ
Spaudos atgavimo 75 m. sukaktisSt. Santvaro paskaita, skaityta spaudos
atgavimo minėjimuose Washingtonė ir
New Yorke (2)

universitetą, 1842 m. Vilniaus Dvasinę akademiją perkėlė į PETERSBURGĄ, o Medicinos akademiją į Charkovą ir Kijevą, Lietuvą palikdamas be aukštosios mokyklos; 1864 m., kaip jau minėta, caras Aleksandras II pritarė Muravjovo žiaurumam, pritarė ir lietuvių spaudos draudimui lotynų raidėm. Trumpai tos Rusijos carus apibūdinant, galime drąsiai tarti, kad jie, ypač Mikalojus I, lietuvių tautai nebuvo geresni už naujosios rusų imperijos kūrėją Staliną.

Kaip atskiro žmogaus išgyvenimai, ir istoriniai įvykiai nestinga paradoksų, atseit, nestinga minčių, kurios prieštarauja sveikam protui. Kokiom tiesom, kokiom dorybėm rėmėsi Rusijos carų valdžia, uždrausdama lietuvių spaudą, tokią bausmę taikydama tik vienai lietuvių tautai visoj rusų imperijoj? O, tom „tiesom“ ir „dorybėm“ netrūko kilnumo ir orumo!

Visų pirma, pradėję spausdinti lietuviškąsias knygas vadinamąja graždanka, t.y. rusų kalbos abėcėle, kuri beveik tobulai dardė lietuvių kalbos fonetiką, jie teigė, jog tai daroma dėl to, kad lietuvių tauta būtų apsaugota nuo sulenkinimo, nuo

lenkų įtakos! Kaip gerai žinom, tų „gerų“ norų rezultatai buvo atvirkšti: rytuose plačios etnografinės Lietuvos sritys buvo sugudintos, o pietuose dar platesnės — sulenkintos. Tačiau rusai yra atviri, nuoširdūs, netgi arogantiški, o kai kada, kaip ir daugelis žmogiškų būtybių, ir gana ciniški žmonės. Kai anuomet Kauno pavyskupis Antanas Baranuskas (1831-1902) kreipėsi į Rusijos Vidaus reikalų ministrą, prašydamas lietuviams grąžinti spaudą, tas atvirai ir „kilniadvasiškai“ atsakė: „Nereikia mums jūsų meilės ir jūsų pačių. Praeis kuris laikas, Lietuvoje prasilies daug ašarų ir kraujo, ir Lietuva bus rusiška ir stačiatikiška“. Paveikslas, kaip regime, tikrai realistiškas: neatiduosim jūsų lenkam, o patys jus sudorosim!...

Mes pakankamai gerai pažįstame Lietuvos didikų ir bajorų sulenkėjimo košmarą, žinom, kad dar šio amžiaus pradžioje lenkai leido ir platino brošiūrėles, kuriose buvo niekinama ir derginama lietuvių kalba (pats esu tokių matęs Vilniuje 1916-17 m.), atsimenam lenkų ir lenkomanų kunigų nekrikščionišką veiklą Lietuvos bažnyčio-

se, negalim pamiršti mokslo ir meno talentų, kuriuos esame lenkam padovanoję — ak, daug ką toj skaudžioj dramoj dar vis tebematom!... Ir, žinoma, esame praradę viltį, kad lenkai mum už tas dovanas nors plunksnuotą kepurę pakeltų...

Tačiau, ką lietuvių tauta yra dovanojusi rusų tautai, tebėra migloti ir mūsų dar mažai tekapstyti dirvonai, — labai įdomūs, labai reikšmingi mūsų tautos istorijos dirvonai. Ar lietuvių istoriškai dar nespėjo toje didžiulėje medžiagoje pasirausti, ar toji medžiaga jų dėmesio nepatraukė, o gal čia galime ir kai kurio apsilėidimo reikšinių paieškoti? Tokiu atveju žmogus kartais ir nenorom surinki: pabuskit, broliai, ir apsidairykit!...

Elementari istorija iki šiol mum yra pasakiusi tik tiek, kad Did. Lietuvos kunigaikščio vietininkai, daugiausia lietuvių kunigaikščiai ir didikai, nuvykę valdyti rusų, ukrainiečių ar gudų, ten priimdavo stačiatikių tikėjimą, keisdavo savo vardus, o ilgainiui ir pavardes, anaipol jie nesistengė kokiais nors žiaurumais tų sričių gyventojus lietuvininti. Betgi ką nors jie davė Ukrainai, Rusijai ir Gudijai, o ką — mažai težinom. Mažai težinom netgi ir ką konkrečiai Lietuvos rytų sritim yra davusi Vilniaus akademija.

Tiesa, nemažai Rusijos didikų save kildino iš kurio nors Lietuvos kunigaikščio giminės. Liubov Dostojevskaja, parašiusi savo tėvo biografiją, įrodinėdama jo lietuvišką kilmę, vienoj vietoj taria, kad kilmingiausi ir garbingiausi yra tie rusų didikai ir bajorai, kurie turi lietuviško kraujo. Galimas dalykas, jog tame tarime yra ir gana stambus lašas tiesos, nes juk Romanovai, Rusijos carai ir imperatoriai nuo 1613 m. iki 1917, savo giminės pirmataku laikė prūsų lietuvių kunigaikštį ar didžiūną Joną Diviravičių, kuris XIII a. palikęs savo tėviškę Prūsus ir atsikraustęs į rusų gyvenamas sritis, kur pasikrikštijęs ir ėmęs tarnauti Maskvos kunigaikščiam... Vienu žodžiu, ir toj istorinėj tamsumoj, kaip atrodo, nestigo savotiškų ir keistų paradoksų.

(Bus daugiau)

Savo draugams švenčių proga
užprenumeruok Darbininką!NELLO
VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

27

Tačiau jiems pritrūko jėgų įsilaužti į patį Veronos miestą. Įnirtę jie pasitraukė už Paduvos mūrų.

Niūriausiame Veronos rūmų rūsyje Rikardas tebesėdėjo apkalintas. Antanas, kilęs iš aukštos giminės, pačioje savo širdies gilumoje gal pajuto neapykantą, išgirdęs apie šią išdavytę. Bet prieš tokią skriaudą ypačiai sujudė jo dvasia, kaip evangelijos skelbėjo. Sergstimas tik abito ir virvės, kurią juosejo, basas, be ginklo ir be pinigų, jisai paliko už savęs Paduvos rūmus ir pasuko į Veroną. Jis žengė tiesiai į valdžios rūmus, kur sėdėjo podesta. Ten buvo susirinkę Lombardijos valdovai gibelinai ir Ezelinas, sukčius veroniečių kurstytojas ir miesto viešpats. Jų akivaizdoje brolis Antanas drąsiai pareikalavo, kad paleistų Rikardą. Apglūsęs Ezelinas, tas geležinis vyras, spoksojo į mažą vienuolį, kuris taip didžiai šaukė, taip kietai bylodamas teisingumo vardu, kad buvo

panašus į Švento Rašto pranašus. Gotinio stiliaus salėje, kur sienos buvo tuščios ir kur aplinkui stovėjo sunkūs ažuoliniai krėsiai, viešpatavo didelė tylą. Pro aukštus langus košėsi silpną šviesą ir krito dvariškiams ant veidų, kuriuose atsimušė nustebimas ir baimė. Jie buvo pripratę prie tirono Ezelino rūstybės ir buvo išmokę prisivengti jo šėlsmo. Ezelinas sėdėjo susimastęs ir nė nekrustelėjo. Tačiau anie karšti žodžiai nesuminkštino užkietėjusios ir žiaurios jo širdies. Antanas grįžo į Paduvą nelaimėjęs grafui laisvės, betgi apaštališkoji jo drąsa mums atrodo juoba didesnė, kai pažiūrim istorijos, o ne legendų akimis. Legenda pavaizdavo Ezeliną puolus Antanui į kojas ir paleidus belaisvį. Vaizduotė išsaugojo šias dvi galingas asmenybes ir jas sustatė kaip du kariauninkus: vieno jų ginklas buvo smurtas, antro gi — teisingumas.

Klausydamas Ostijos kardinolo, Antanas visą 1230-31 metų

žiemą dirbo prie savo „Pamokslų per šventųjų iškilmes“ (Sermones in festatibus sanctorum). Aplink mažą Švč. Marijos nausėdiją buvo ramu. Artėjant gavėniai, jis vėl užvožė knygas ir ėjo sieloms padėti. Buvo tai paskutinis jo žygis, skleidžiant Dievo žodį. Apie šiuos pamokslus, nuaidėjusius tikros pergalės šauksmu, mus pasiekė ypačiai spalvingas aprašymas. Bent kartą nežinomas kronikininkas atsisakė nuo jiems įprasto sausumo.

Brolis Antanas degte degė. Jis užsimiršo pats save, paskutines savo menko kūno pajėgas skirdamas savo varguoliams broliams, aimanų prispaustiems. Jis kasdien kalbėdavo ištisas valandas. Nulipęs nuo medinio pastolo, kur buvo sakęs pamokslą, jisai sėsdavosi klausyti išpažinčių, dažnai pakildamas tik nakčiai atėjus ir visą tą laiką išpasninkavęs. Jokioj Paduvos bažnyčioj netilpo žmonių minios. Todėl jis bylojo po atviru mėlyno dangaus skliautu. Apylinkių gyventojus nešė galingas jo žodis, kuris krestė sukrėsdavo jų sielas.

Nakčia, rytuose dar vos auštant pirmajai švieselei, aikštė jau būdavo prigužėjusi klausytojų. Rūstūs rūmai, lyg kokiai grėsmei palinkę ant siaurų gatelių, nurausdavo nuo liepsnojančių švyturių atspindžio. Amatininkai ir kariauninkai, studentai ir pirk-liai, — visi jie skubėjo į aikštę,

kurioje ryto metą kalbės brolis Antanas. Prie miesto vartų grūdosi kaimiečiai, ant galvų užtraukę ilgus gaubtuvus ir su didelėmis pintinėmis rankose. (Šios minios buvo panašios į tąsias, kurios suplūsta į Paduvą per šv. Antaną). Turtingi, nusipenėję pirkiai ir miestelėnai uždarydavo savo krautuves ir namus, ligi praeis didžioji diena. Suplaukdavo ir riteriai su bajorais, lygiai kaip ir aukštakilmės damos, kurios ligi šiolei dar nebuvo regėjusios aušrelės auštant. Jie apsirengdavo paprastai, be maž skurdžiai ir įsimaišydavo į liaudį. Dalyvaudavo ir vyskupas, garbingasai Jokūbas Corrado, lydimas kanauninkų ir kitų dvasiškų, dėvinčių atgailos rūbais. Jie pasirodydavo iš katedros ir susėsdavo pirmose eilėse. Minia užė kaip bičių avilys, ir kartais ten susibėgdavo ligi trisdešimt tūkstančių žmonių. Ūmai, kažkur vidury tos spūsties, kaip kokia audra, pasipildavo plojimais, o per visą erdvį aikštę griaudėjo šauksmas: „Šventasis! Šventasis!“. Brolis Antanas artinosi lėtai, apsuptas tvirtų žaliųjų vyrų, visados jį lydėdavusi per minią, kur nerimavo, trokšdama prisilygti jo rūbų skverno arba pranciškono virvės. Pasiekęs estradą, jisai nusilenkdavo prieš vyskupą ir lipdavo aukštyn. Tada, lyg užkėrėti, nutildavo visi šauksmai.

Mėlyno dangaus fone regėjai pamokslininką: mažo stuomens, vandens ligos išpūstą. Štai jis

augtė išaugdavo, vos tik pravėręs burną. Jis kalbėjo kietai, ypač kada paliesdavo teisingumą šioje žemėje: miesto didikų teisingumą valdiniam, kilmingųjų teisingumą liaudžiai ir turtuolių teisingumą vargdieniams. Tačiau, baigdamas, Antanas pakeldavo rankas aukštyn, — kronikose yra atžymėtas jo įprotis dažnai pasižiūrėti į dangų. Tada jis sieloms grąžindavo ramybę, joms parodydamas meilę nukryžiuotojo Viešpaties, pasiėmusio visas pasaulio nuodėmes. Jam nutilus, visa aikštė griaudėjo, lyg nuo perkūno trenksmų. Minios užte užė, nelyginant marių vilnys audrotyje. Tie nuoširdūs žmonės troško regimu būdu išreikšti savo džiaugsmą ir širdgėlą. Jie staugė ir grąžė rankas, paveikti atgailos, kuri laužė užkietėjusias širdis. Brolio Antano žodžiams skardint, griuvo partijų pagieža, tokia stipri anais kraujo ryšių amžiais, kada niūrus keršto paveldėjimas iš tėvo atitekdavo sūnui, o taip buvo ne tik galiūnų namuose, bet ir tarp varguomenės. Anoje aikštėje, kur Antanas kalbėjo, priešai taikinosi ir būčiavosi, atleisdami vieni kitiem. Piktadarai taisydavos ir pradėdavo atgailą. Buvo tai panašūs vaizdai, kuriuos matome „Švento Pranciškaus žieduose“, kada šisai numalšino piktą vilką ir atvertė Montekazalės plėšikus.

Prabėgus šešiasdešimčiai metų, vienas pranciškonas iš kaž-

kurio ten senelio girdėjo šį pasakojimą, nušviečiantį pirmuosius mažesniųjų brolių istorijos lapus. Tas pasakojimas liečia Antano pamokslus. Minimas senis kadaise buvo vagis prie didžiųjų kelių ir priklausė dvylikos plėšikų šutvei. Kartą jie lindėjo brūzguose Paduvos apylinkėje, pasirėngę pulti ir apkrausti pro šalį vykstančius kilnius riterius ir piligrimus. Nuostabaus pamokslininko garsas buvo pasiekęs jų ausis. Ir štai jie sutarė persirengti ir pasiklausti Antano: visai dvylikai nueiti į aikštę, įsimaišyti į miestelėnų ir kareivių minią. Kai jie atsibastė, brolis Antanas jau sakė pamokslą. Jų širdys, nors ir kažkaip surembėjusios, neilgai spyrėsi prieš tąjį balsą, kuris reikalavo teisingumo. Saulės nudeginti ir sukempėję jų veidai papluko ašaromis, kurios išvadavo jų sielas ir jas atgaivino. Savo nusizengimus jie išpažino pačiam Antanui. Anas senis pasakojosi, kad atgailai jam buvo uždešta dvylika kartų sukeliauti ir pagarbinti apaštalių šv. Petro ir Povilo grabus Romoje. Nūn jis buvo grįžęs iš paskutinės savo kelionės. Perkaršęs ir išvargęs, jisai dabar savo kaimelyje laukė amžinos laimės, kurią jam šventasis buvo žadėjęs Dievo vardu.

Būdamas paprastas ir tiesmukas savo moksle, Antanas pajudino ir ekonominius anos gdynės santykius.

(Bus daugiau)

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
visiems parapijiečiams ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. A. PETRAUSKAS, klebonas
Kun. VYTAUTAS PIKTURNA
ANGELŲ KĀRALIENĖS PARAPIJA
Brooklyn, N. Y.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius

Kun. JONAS PAKALNIŠKIS, klebonas
Kun. ANTANAS RAČKAUSKAS
Kun. LADAS BUDRECKAS
Apreiškimo parapija, Brooklyn, N. Y.

Kristaus Gimimo šventėje
Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams linki

Kun. PRANAS BULOVAS, klebonas
Kun. STASYS RAILA
Prel. J. BALKŪNAS, P. A., klebonas emeritus
V. J. ATSIMAINYMO PARAPIJA
Maspeth, N. Y.

Sirdingai sveikiname visus parapijiečius, geradarius bei draugus,
sulaukus

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

Kun. BRUNO KRUZAS, klebonas
ŠV. JURGIO PARAPIJA
Brooklyn, N. Y.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki

Kun. JURGIS GURINSKAS, klebonas
VILNIAUS AUŠROS VARTŲ PARAPIJA
New York, N. Y.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų
linkiu visiems parapijiečiams

Rt. Rev. Msgr. VITAS J. MARTUSEVIČIUS
ŠV. JURGIO PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki ir sveikina

Kun. E. A. WASSEL
klebonas

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Sveikindamas savo parapijiečius linkiu linksmų
Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. JURGIS D. DEGUTIS
klebonas
Kun. KAJETONAS SAKALAUSKAS
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Maloniai sveikinu visus parapijiečius
Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
linkėdamas geriausio pasisekimo ir Dievo globos

Kun. ALBERTAS CONTON, klebonas
Šv. Petro parapija
Boston, Mass.

Giedraus Kalėdų džiaugsmo linkime
visiems parapijiečiams

Kun. KESTUTIS R. BALČYS, klebonas
Kun. A. GRIGAITIS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA
Amsterdam, N. Y.

KALĖDA

M. Butkienė

Per kiemą auksinis takelis.
Juo šlama kaip sniegas kamža.
Vis pilnas kalėdos krepšelis —
Vaikų sunerimus kužda.

Grazus paveikslėlis,
Saldainių saujelė
Ir — visas dangus.
Tėvynėj kalėdos sukurtas
Vaikystės vaizdelis
Ir šiandien, kaip perlas, brangus.

Dabar, po visų odisejų,
Lyg būtų ir vėl, kaip tada.
Ruduo, kaip kasmet, išauksėjęs.
Vėl laukiame. — Pas mus kalėda!

Po platųjį kraštą kalėdos
Užsidega menių žvakės.
Vėl priebuty laukiamos pėdos.
Ir šluostom šių padų dulkes.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Lapkričio 8 Klaipėdoje mirė muzikas Kazimieras Biliūnas. Gimęs 1919. Baigęs pradžios mokyklą, 1940 buvo priimtas į J. Švedo vadovaujamą Filharmonijos liaudies ansamblį birbynininku. Šį muzikos instrumentą taip pamilo, kad pasirinko ir savo studijų objektu. Po II pasaulinio karo baigė Kauno muzikos konservatoriją. 1948 buvo paskirtas Klaipėdos muzikos mokyklos dėstytoju (nuo 1952 iki mirties liaudies instrumentų skyriaus vedėjas). K. Biliūnas buvo laikomas žymiausiu birbynininkų ugdytoju. Jo globoje išaugo per 60 birbynininkų, grojančių įvairiuose Lietuvos liaudies ansambliuose. — Lapkričio pabaigoje, Kauno dramos teatras viešėjo Taline, o estų akademinis dramos teatras buvo atvykęs į Kauną. Kau-niečiai nuvežė M. Gorkio "Paskutiniuosius", o estai atvežė V. Kicbergo dramą "Vėjų sukuryje".

— Sovietų Sąjungos kompozitorių IV-ame suvažiavime lapkričio 18-26 dalyvavo ir Lietuvos muzikai. Maskvos simfoninis orkestras, diriguojamas J. Domarko, atliko J. Juozapaičio simfoniją "Zodiacus". Vilniaus kvartetas pagrojo B. Kutavičiaus "Džiūkiškas variacijos" ir F. Bajoro "II styginį kvartetą". Smuikininkas R. Katilius pagrojo V. Barkausko sonatą "Subita". V. Bagdono dainą "Skrido bitė" ir A. Bražinsko baladę "Pavasario žaidimai" padainavo Latvijos televizijos ir radijo choras.

— Lapkričio pabaigoje Vilniaus dailės parodų rūmuose buvo atidaryta Pabaltijo respublikų paroda, pavadinta "Papušalai ir suvenyrai". Lietuvių skyriuje išstatytos juostos, rankšluosčiai, lėlės, verpstės, keramikos dirbiniai, medinės klumpės, gintaro, rago ir odos papušalai, knygos (iš viso per 1000 rodučių). Latvių skyriuje akį traukė garsūs Rygos porcelano dirbiniai, raštuotos pirštinės, kvepalai. Estijos skyrius patraukė stiklo, odos, metalo, tekstilės dirbiniais. Rodinius pagamino liaudies meistrai, dailininkai, suvenyrų ir papušalų dirbtuvės. Paroda jau anksčiau buvo Rygoje ir Taline.

— Sovietų Sąjungai atstovauti Prancūzijos-Sovietų Sąjungos draugijos rengtose "sovietinės kultūros dienos" buvo pasiųsti Lietuvos iškiliai muzikos ansambliai: S. Sondeckio vadovaujamas Lietuvos kamerinis orkestras ir dainų ir šokių ansamblis "Lietuva". Muzikus lydėjo ir partijos bei valdžios atstovų ministrų tarybos pirmininko pirmais pavaduotojas K. Kairys. Lietuviai koncertavo net 18-oje Prancūzijos miestų.

— Vilniuje neseniai įvykusios Lietuvos bibliografų konferencijos proga spaudoje paskelbta,

kad netrukus bus išleistas lietuvių rašytojų bibliografinis žodynas (1 tomas). Taip pat ruošama spaudai Lietuvos bibliografija — 6 serijos, iš viso 60 tomų. O kad tie pažadai būtų ir įvykdyti!

— Maskvos leidykla Progres išleido Vytauto Bubnio romano "Po vasaros dangum" anglišką vertimą. Išvertė D. Formenas.

— Minties leidykla prieš kelėtą metų buvo išleidusi rusų kalba Kauno politechnikos instituto prof. K. Ragulskio ir talkininkų (A. Jurkausko, V. Atstupėno, A. Kulveco, A. Vitkutės) paruoštą mokslinę knygą "Guolių virpesiai". Dabar ši knyga išleista ir lietuvių kalba.

— Fotografinių būdu šiais metais Vilniuje perspausdintas garsusis Konstantino Sirvydo žodynas DICTIONARIUM TRIUM LINGUARUM. To lietuvių-lotynų-lenkų kalbų žodyno senesniais laikais išėjo 5 laidos (1629, 1631, 1642, 1677 ir 1713). Dabartinis leidinys yra trečiosios laidos (1642) kopija. Tai stambi knyga (899 psl.), svarbi lietuvių kalbos istorijai, leksikai. Išleista tik 3000 egz.

— Naujas leidinys yra ir Salomėjos Nėries eilėraščių rinktinė POEZIJA (827 psl.). Jos išleista 20, 000 egz.

— Naują svarbų kalbotyrai mokslinį veikalą paruošė ir išleisdino kalbininkas Vytautas Ambrazas (g. 1930). Veikalas pavadintas "Lietuvių kalbos dalyvių istorinė sintaksė" (Vilnius, 1979, 256 psl.). Šis autorius jau keli dešimtmečiai tyrinėja lietuvių kalbos dalyvių sandarą ir vartoseną senesniais laikais ir dabartinėje gyvojoje žmonių kalboje. Iš tos srities jis yra parašęs dvi disertacijas (kandidato ir daktaro laispiams gauti).

— Kalbotyros sričiai priklauso ir neseniai Vilniuje išleista Al-donos Paulauskienės knyga "Gramatinės lietuvių kalbos veiksmazodžio kategorijos" (Vilnius, 1979, 213 psl., 2000 egz.).

— Už nuopelnus sovietiniam teatrui ir aktyvų dalyvavimą vi-suomeniniame gyvenime Klai-pėdos dramos teatro aktoriumi Bo-leslovui Barauskui suteiktas Lie-tuvos TSR liaudies artisto garbės vardas.

— Klaipėdos dramos teatre jaunas režisierius R. Vikšraitis pastatė jaunos dramaturgės Ras-os Andrašūnaitės sukurta komediją vaikams, vardu "Tum-sius, Dumsius ir Jaunylis". Siu-žetui panaudota žinoma liaudies pasaka apie tris brolius — du savanaudžius ir trečią gera-širdį, po daugelio gražių darbų laimintį karalaitės ranką. Kome-dijai muziką sukūrė M. Šnaras, scenografiją — V. Pumputis. Spauda komedijai pranašauja gražią ateitį.

(nukelta į 5 psl.)

SVEIKINAME!

Nuotaikingų Šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujųjų — 1975 Metų visiems geradariams, rėmėjams. Tikintieji Lietuvoje perduoda savo sveikinimus ir padėką visiems, kurie juos atsimena, užtaria ir gelbsti savo maldomis, minėjimais ir aukomis..

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Valdyba,
Vysk. Vincentas Brizgys, pirm.
Kun. Kazimieras Pugevičius, reikalų vedėjas

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkiu visiems parapijiečiams

Kun. JONAS RIKTERAITIS, klebonas
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
New Britain, Conn.

Kalėdų švenčių proga sveikinu mielus parapijiečius,
linkėdamas visiems Dievo palaimos bei globos.

Kun. JURGIS VILČIAUSKAS, klebonas
Kun. JONAS MOSKUS
Kun. PAULIUS P. SABULIS
Kun. JONAS RUOKIS
ŠV. JUOZAPO PARAPIJA
Waterbury, Connecticut

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS KLEBONAS
linki visiems parapijiečiams
linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. JONAS D. ŽUROMSKIS
klebonas
Lowell, Massachusetts

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki visiems parapijiečiams

ŠV. JURGIO PARAPIJOS
klebonas
Kun. ALBERTAS ABRAČINSKAS
Norwood, Massachusetts

Nuosirdžiai sveikiname visus parapijiečius, sesėles mokytojas,
chorą su jo vedėju, visus parapijos rėmėjus ir linkiu visiems
džiugių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Kun. SIMONAS V. SAULĖNAS
klebonas
Kun. JONAS KLIMAS
NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJA
Cambridge, Massachusetts

ŠVČ. TREJYBES PARAPIJOS KUNIGAI
maloniai sveikina visus parapijiečius
Kalėdų šventėje

Kun. JUOZAS J. MATUTIS
klebonas

Hartford, Connecticut

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
klebonas nuosirdžiai sveikina mielus parapijiečius,
sulaukus linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linkėdamas visiems Dievo palaimos bei globos.

Kun. JUOZAS BUCEVIČIUS
Kun. FRANCIS SPENCER
Nashua, N. H.

Linkime savo mieliems parapijiečiams
linksmų Kalėdų švenčių!

Kun. ALBINAS F. JANIŪNAS
klebonas

ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO PARAPIJA
Lawrence, Mass.

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų sulaukus
nuosirdžiai sveikinu visus parapijiečius

Kun. PETRAS SHAKALIS, klebonas

Brockton, Massachusetts

Atsiųs
ta
pa
minėti

Kristaus Gimimo šventėje nuširdžiai sveikina

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
kunigai

Prel. JONAS A. KUČINGIS, klebonas
Kun. ALGIRDAS OLŠAUSKAS
Kun. VINCAS BARTUŠKA
Los Angeles, Calif.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų sulaukus
Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams linki

Prelatas JONAS J. SCHARNUS, klebonas
Kun. VLADAS KARALEVIČIUS

SV. TREJYBĖS PARAPIJA
Newark, N. J.

Kalėdų švenčių sulaukus Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki

Kun. VIKTORAS DABUŠIS, klebonas
Kun. VYTAUTAS PALUBINSKAS
Kun. J. KINTA, kleb. emeritus
Paterson, N. J.

SOPULINGOS DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
Kearny, N. J.

Kunigai sveikina ir linki linksmų Kalėdų švenčių
ir laimingų Naujų Metų

Kun. DOMININKAS POCIUS
klebonas

Rochesterio Šv. Jurgio lietuvių parapija
Sveikiname visus parapijiečius, organizacijų vadovus ir pranciškonų rėmėjus. Parapijos kunigai:

T. JUSTINAS VAŠKYS, OFM
T. TADAS DEGUTIS, OFM
Kun. ANTANAS PETRAUSKAS

Nuoširdžiai sveikina su Šv. Kalėdom
ir linki daug laimės Naujuose Metuose

Kun. P. ŽEMEIKIS, klebonas
Kun. J. PRABULBICKAS

Elizabeth, N. J.

Kristaus gimimo šventė

Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams
ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. A. MATULIS

Bayonne, N. J.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų
linkiu visiems buvusiems parapijiečiams, Darbininko skaitytojams
ir geradariams bei pažįstamiems

Rt. Rev. Msgr. P. M. JURAS, P.A.
klebonas emeritus

Putnam, Conn.

Kun. ANTANAS MICIŪNAS, M.I.C.
Kun. BENJAMINAS UŽDAVINIS, M.I.C.

Nuoširdžiai linki Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujųjų Metų!

Šv. Kazimiero parapija
WORCESTER, MASS.

Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnyba
linki visiems

Dievo gausiausių malonių Šv. Kalėdų proga.

Kun. K. Pugevičius,
Reikalų Vedėjas

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 4 psl.)

— Jau išleista ir Juozo Grušo naujoji drama "Gintarinė vila" (1979, 33 psl., 5000 egz.).

— Vilniaus akademiniame operos ir baleto teatre R. Vokietijos Veimaro teatras parodė savo atvežtą Ž. Ofenbacho operą "Hofmano pasakas" (tris spektaklius). Anksčiau Veimaro dramos teatras Vilniun buvo atvežęs F. Šilerio "Klastą ir meilę" ir B. Brechto "Kaukazo kreidos ratą". Veikalus režisavo Otto Lang.

— Sąjunginė 1979 m. premija už mokslinius darbus tikimybių teorijos srityje paskirta LMA matematikos ir kibernetikos instituto direktoriui matematikui Vytautui Statulevičiui.

— Neseniai (1979) Vagos leidykla Vilniuje išleido lietuvių poezijos antologiją anglų kalba — *Beads of Amber*. Dvidešimties dabartinių okupuotos Lietuvos poetų eilėraščių išvertė ir rinkinį sudarė Vilniaus universiteto docentas *Lionginas Pažasis*, angliškų tekstus redagavo Peteris Tempestas. Rinkinyje turi 215 psl., tiražas 7000 egz. Rinkiniui įvadą parašė A. Maldonis. Rinkinyje greta visiems priimtinos meilės, gamtos, tėviškos lyrikos esama ir vadinašios pilietinės poezijos, tokios, kaip E. Mieželaičio komunistinis žmogus, kaip V. Montvilos "Laisvės daina".

— Vilniaus akademinis dramos teatras pirmą kartą Lietuvoje pastatė istorinę B. Sruogos dramą "Kazimieras Sapiega". Režisavo H. Vancevičius, dailininkė — V. Idzelytė, kompozitorius — V. Barkauskas. Iš kritikos spaudoje matyti, kad publika veiklą priėmė su nepaprastu džiaugsmu, su susižavėjimu. Režisierius stengėsi pabrėžti liaudies vaidmenį tautos dramoje — toks partinis reikalavimas. Žadama statyti ir B. Sruogos "Milžino paunksmę". Ten sunkiau bus rasti "galingąją liaudį".

— Kauno paveikslų galerijoje atidaryta trijų *Pabaltijo tautų dailininkų paroda* — skirta sovietinei propagandai — tarybi-

nei armijai. Dailininkai prievartaujami pavergėjus vadinti išvauduotojais ir juos garbinti.

— Leningrade koncertavo solistė *Nijolė Ambrazaitytė*. Tarp rusiškų ir vakarietiškių kūrinių buvo ir kelios lietuvių kompozitorių J. Gruodžio, B. Dvariono ir A. Bražinsko kompozicijos. Akompanavo *Augustinas Maceina*.

— Šilutėje gyvena seniausias Lietuvos liaudies menininkas *Aleksas Mockus*, jau perkopęs per 90 metų amžiaus. Spauldoje rašoma, kad iš nagingo dailidės A. Mockus išaugęs į žymius menininkus. Jo medžio skulptūrėlės vaizduoja įvairius žmonių darbus: jo veikėjai mala girnomis, skaldo balanas, skuta bulves, valtimis plaukia žvejoti. Jis vaizduoja ne tik kasdieninę liaudies buitį, bet leidžiasi ir į legendų ir pasakų pasaulį. Yra sukūręs K. Donelaičio, Vaižganto, M. Jankaus, S. Nėries būdingas statulėles. A. Mockaus kūriniai mielai rodomi liaudies meistrų ir etnografinėse parodose.

— Žinoma komunistų veikėja *Michalina Meškauskienė* savo trečioje atsiminimų knygoje "Tolimi artimi metai" (1979 m., 10,000 tiražas) pasakoja, kaip nepriklausomoje Lietuvoje pagrindėje buvo kuriamas Liaudies frontas, turėjęs tikslą sugriauti Lietuvos valstybę.

— Vilniaus universiteto rūmų ir kiemų restauravimas vyko labai lėtai ir sunkiai. Tačiau iš spaudos užuominų atrodo, kad prieš minėjimo iškilmes darbai buvo baigti. Juos oficialiai apžiūrėjo Paminklų konservavimo instituto architektai ir atliktą darbą įvertino teigiamai.

— Lietuvos televizija suorganizavo vaikų piešinių konkursą, pavadintą "Mano pasaulis". Konkursui buvo atsiųsta apie 4000 piešinių. Specialiam albumui atrinkta 60 darbų. Suorganizuota kilmuojami tų piešinių paroda. Pirmiausia — Panevėžyje, bus vežama ir į kitus miestus.

— Sovietiniai okupantai labai perša vadinamą "tarybinių tautų draugystę". Spalio pradžioje čekų ir slovakių rašytojų grupelė viešėjo Sovietų Sąjungoje. Grįždami pakeliui jie užsuko ir į Vilnių. Čia Meno darbuotojų rūmuose ir Kaune buvo surengti "literatūrų draugystės" vakarai.

— Spauldoje giriamasi, kad jau įsteigtas Lietuvos nacionalinis parkas. Tai vadinamoji Lietuvos Šveicarija Ignalinos rajone, turinti 30,000 hektarų plotą, su 50 ežerų, 106 gyvenvietėmis, 3100 gyventojų. Parko teritorijoje yra keli kolchozai, žuvininkystės ūkis. Parkas būsiąs dar praplėstas 50,000 ha, įjungiant į jį ir dalį Švenčionių ir Utenos rajonų. Rašoma, kad parke senieji kaimeliai būsiąs restauruojami ir paliekami kaip liaudies architektūros paminklai. Taip pat būsiąs saugomos giraitės, tarpdirvių pievutės, mažos pelkės, net ne visos pavienės sodybos būsiąs išnaikintos. Tik nereikalingi laukų keliukai būsią panaikinti, iškeltos netvarkingos sodybos, o mechanizuotai žemdirbystei netinkamos vietos būsiąs užželdintos mišku.

— Lietuvos spaudoje jau skelbiama, kad netrukus pradėsiąs veikti Mažeikių naftos perdirbimo įmonės pirmasis blokas — šiluminės elektros jėgainės dalis. Užbaigta elektros jėgainė būsiąs keturis kartus galingesnė už visas nepriklausomos Lietuvos elektrines, ji dirbsianti 250 megavatų galingumu (visos Lietuvos elektrinės tesiekusios tik 65 megavatus). Elektrinė aprūpinsianti energija ne tik Lietuvą, bet ir Latviją, Karaliaučiaus sritį. Ji reikalinga ir didžiulei Mažeikių naftos perdirbimo įmonei. Smarkiai auga ir Mažeikių miestas. Energetikams gyventi jau esą pastatyta 11 penkiaaukščių namų, iš viso jų būsią 23. Rašoma, kad 80 jaunuolių, baigusių Mažeikių

vidurines mokyklas, pasiūsta į Kauno politechnikumą ir Elektrėnų įsigyti elektrikų specialybės. Neslepama ir "brolisčių" respublikų talka: talkininkai iš Rusijos, Ukrainos, Latvijos... Suprantama, kad ta didžiulė įmonė ne tik terš gamtą, bet ir atliks Lietuvos rusinimo tikslus.

— Nors Lietuvoje fotografijos technika ir yra atsilikusi nuo Amerikos, tačiau gerų fotografų ir ten netrūksta. Kai kurie jų dalyvauja tarptautinėse fotografijos parodose ir yra neblogai vertinami. Pačioje Lietuvoje yra išleidžiama iškilesnių fotografijos mėgėjų nuotraukų albumų. Štai jau šiais metais Minties leidykla išleido gana gražų *Mariaus Baranausko albumą "Dainavos kraštas"*, kuriame su- teiktas 145 spalvotos ir nespaulvotos Džukijos nuotraukos. Patraukliausi yra gamtos vaizdai ir istorinių paminklų nuotraukos, patraukia dėmesį keli senų žmonių portretai. Atiduota duoklė ir sovietiniams "laimėjimams": miestų statybai, kolchozams, komjaunimui...

— Dailės institute Vilniuje iškilmingai paminėta dail. *Irenos Trečiokaitės-Zebenkienės 70-ies metų amžiaus sukaktis*. Gimus 1909 spalio 28 Biržuose. 1928-1935 mokėsi Kauno meno mokykloje. Jau tada įsijungė į komunistinę veiklą. Per karą buvo išbėgusi į Rusiją. 1944 baigė Vilniaus dailės institutą. Nuo 1944 to instituto dėstytoja. Dailininkė yra realistė, kuria ir idėjinį, propagandinių paveikslų, freskų, mozaikų. Sukakties proga jai suteiktas liaudies dailininkės garbės vardas.

— Dėmesio vertas yra naujasis *Jono Avyžiaus romanas "Chameleono spalvos"*, išspausdintas š.m. Pergalės 1-5 numeriuose. Lenino premijos laureatas šį kartą išdrįso atviromis akimis pažvelgti į komunistinio ideologijos sukurtą "naująją žmogų" ir kritiškai mostu atskleisti to žmogaus moralę. Buitinės monotoniškos fone veikia du dailininkai — Liudas Skirmonis (talentin- gas skulptorius) ir Robertas Suopis (dailininkas-amatininkas), rašytojas Andrius Skardis, žurnalistas Negras-Vilpišius, aktorius Aurelijus Stundys, butų skirstymo viršininkas žymus partijos šulas Modestas Telksa. Beveik jų visų gyvenimas rieda juslinių aistrų nelaisvėje, daugiausia fiziologinėje plotmėje. Ypač sukto ir tik kūniškų malonumų siekiančios moterys: Veronika Suopienė (Skirmonio meilužė), Dana Telyčėnienė (Skardžio meilužė), Stundienė (Gardovskio meilužė). Niekšybių i- kūnijimas yra partietis Telksa, taip pat abudu Telyčėnai (žmona tampa kito rašytojo meilužė, kad per intymius santykius nuplajiuotų kuriamą Skardžio romaną).

J. Avyžiaus žmonių santykius vaizduoja realistiškai, sumaniai pindamas intrigą, nepa- gailėdamas ironijos ir sarkazmo. Bet tai jau žmonės brendę komunistinėje santvarkoje, naujosios etikos įtakoje, jau be buržuazinių atgyvenų. Tenyškė kritika (V. Areška) romaną sutiko gana santūriai. Romanas ne visiems patiks, nes jis alsuojas "kritiškųjų patosų", nes "veikėjai prabyla su stulbinančiu neorealizmo tragikomiškumą primenančiu atvirumu" (Lit. ir Menas, Nr. 30).

Pr. N.

KONKURSAS RADIJO VALANDĖLĖM

JAV LB Kultūros Taryba yra paskelbusi konkursą radijo valandėlėm — kuri geriau parengs programą apie Vilniaus universitetą jo 400 metų sukakties proga. Skiriamos trys premijos: I — 500 dol., II — 300 ir III — 200 dol. Premijų mecenatas — Lietuvos Fondas.

Konkurso terminas — 1980 sausio 1. Siųsti Darbininko adresu, pažymint — Radijo konkursui.

Vertinimo komisiją sudaro: rašytojas-redaktorius Paulius Jurskas, aktorius Henrikas Kačinskas, aktorius Juozas Boley-Bulevičius, poetas Stasys Santvaras, muzikė Dalia Sakaitė.

THE VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. A Report for 1978. Redagavo dr. Thomas Remeikis ir Bronius Nainys. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba. Iliustruota Lietuvos žemėlapiu ir nuotraukomis. 200 psl. Kaina 5 dol. Gaunama šiuo adresu: Lithuanian-American Community, Inc., 708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038.

Tai leidinys apie žmogaus teisių pažeidimus Sovietų okupuotoj Lietuvoj, išleidžiamas anglų kalba kasmet nuo 1971 (šis jau aštuntasis). Savo tikslą informuoti laisvąjį pasaulį apie Lietuvą užgulusią sovietinę vergiją jis puikiai atlieka.

Šiame naujame leidinyje randam pasikalbėjimas su buvusiais politiniais kaliniais Aleksandru Ginzburgu ir Romu Giedra, dabar esančiais laisvajam pasauli (yra ir jų atvaizdai). Randa bendrą apžvalgą, liečiančią žmogaus teises Lietuvoj. Pateikiami dokumentai, liečią tautines, politines, kultūrines ir religines teises. Rašoma apie persekiojimus, areštus ir teismus tų tautiečių, kurie nesutinka su režimu.

Nuotraukos vaizduoja pagrindinio spaudą, laisvės kovotojus-partizanus, tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narius, kun. Karolio Garucko laidotuves, Romo Ragašio teismą, psichiatrinę ligoninę, kurioj laikomi disidentai.

Pastebėtas netikslumas: rašoma, kad pasikalbėjime su Ginzburgu dalyvavo Julius Butėnas, o turi būti Vladas Butėnas. Ten pat ne visai tiksliai rašoma: Almenas (turi būti Almenas).

Vladas Juodeika — DIDŽIOJI ILIUZIJ. Marksizmas teorijoje ir tikrovėje. Antras tomas. Išleido Gražina Juodeikienė. 1979. Spaudė Pranciškonų spaustuė Brooklyn. Iliustruota nuotraukomis. Kietais viršeliais. 690 psl. Kaina 15 dol. Gaunama pas knygu platintojų ir Darbininko administraciją.

Pirmame šio veikalto tome buvo rašoma apie marksizmą teorijoje. Dabar išleistas antras tomas — Marksizmas tikrovėje — suskirstytas į penkis skyrius: Leninas įgyvendina marksizmą, Socializmas vienoj šalyj, Marksistinė tikrovė Rusijoje, Marksistinė ideologijos sutemos, Epilogas.

Knygos pradžioj — Jurgio Gliaudos žodis ir skaitytojų, pa- baigoj — Jono Karkos žodis apie autorių.

Autorius, ekonomistas, profesorius Portlando, Ore., universitete, šiuo savo kruopščiai paruoštu ir vertingu veikalu nespėjo pasidžiaugti: netikėtai mirė 1977 lapkričio 11 Los Angeles, Calif., sulaukęs 77 metų amžiaus.

IX AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS, suauktas AMERIKOS LIETUVIŲ Tarybos 1979 m. spalio 13-14 d.d. Hollenden House, Cleveland, Ohio. Didelio formato. 80 psl.

Suvažiavimo darbotvarkė su sveikinimais bei skelbimais ir daugeliu nuotraukų. Į pirmuosius puslapius įdėti prezidento J. Carterio ir lietuvių kankinių — Nijolės Sadūnaitės, Viktoro Petkaus, Balio Gajausko — atvaizdai.

LŠST VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKTINĖ. 25 METŲ SUKAKTIS. 1954-1979. Išleido Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinių, Chicagoje. Spaudai paruošė Jonas Jasaitis ir Jonas Yla. Spaudė Mykolas Morkūno spaustuė. Didelio formato. 92 psl.

Sukaktuvinis leidinys su keletu straipsnių, sveikinimais bei skelbimais ir nuotraukomis. Prieš leidinio tekstą įdėti Vlado Putvio-Putvinskio, Lietuvos Šaulių Sąjungos įkūrėjo, ir Vytauto Didžiojo atvaizdai.

ATEITIES AUŠRA

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius siųskit:
"Ateities Aušra", 304 Bayville Rd., Lattingtown, N.Y. 11560
Redaguoja Rasa Razgaitienė, Telef. 516 671-7975

KALAKURSAI DAINAVOJ

Lapkričio 21-25 Dainavoj vyko V-iejie moksleivių ateitininkų centro valdybos ruošti Padėkos dienos kursai (Kalakursai). Kasmet kursus ruošia kun. Stasys Yla, bet šiemet jis dalyvavo Putnamo Kalakursuose, todėl negalėjo būti Dainavoj. Kalakursai yra skiriami moksleiviams nuo aštunto iki dešimto skyriaus.

Kursuose dalyvavo 37 kursantai iš Chicagos, Cicero, Cincinnati, Clevelando, Detroito ir Washingtono. Vadovybę sudarė: kun. Jonas Staškevičius (kapejonas), Saulius Čyvas (komendantas), Arvydas Žygas (MAS centro valdybos pirmininkas), Rasa Šoliūnaitė (MAS centro valdybos pirmininkė ir vakaro programų vadovė), Kristina Rociūnaitė (vyr. mergaičių vadovė), Andrius Kazlauskas (vyr. berniukų vadovas), Kristina Veselkaitė (sekretorė), Daina Kamantaitė (vakaro programų ir mergaičių vadovė), Paulius Staniškis (berniukų vadovas), Tomas Palubinskas (ūkvedys), Zita Šoliūnaitė ir Rūta Pakštaitė (šeimininkės).

Programa buvo plati. Kasdien buvo dvi paskaitos (tesės tris valandas su pertraukomis). Vakaraus rinkosi diskusiniai būreliai, kuriems kursantai vadovavo ir turėjo progą padiskutuoti dienos pamokas.

Ketvirtadienį Saulius Girmius pradėjo kursą paskaita "Ateitininkų istorija". Palietė dalį Lietuvos istorijos, kuri sutampa su ateitininkų įsikūrimu. Davė aiškų vaizdą, kodėl ateitininkai įsikūrė, ir nagrinėjo jų pradinę misiją. Pristatė keletą ateitininkų pagrindinių žmonių, pvz. Praną Dovydaikį, Stasį Šalkauskį. Kalbėdamas apie ateitininkų istoriją, padėjo kursantams pilniau pažinti savo organizaciją.

Petras Kisieliūsis kalbėjo apie vadovus. Žodžiais ir piešiniais aiškino, kokie turėtų jie būti. Ateitininkų vadovai turi kai kurių savybių, kurios skiriasi nuo kitų organizacijų vadovų. Leido kursantams pasisakyti temos rėmuose.

Vakare buvo diskutuojamos dienos temos diskusijų būreliuose. Vėliau buvo vaidinimėliai dienos temomis. Daugumas jų buvo juokingi, bet buvo aišku, kad kursantai tą dieną išmoko savo pamokas. Pagaliau po ilgos dienos buvo linksnavakaris su vadovybės naujomis "kalakutinėmis" dainomis ir su lietuviškais šokiais, kuriuos šokti visus išmokė Arvydas Žygas.

Antrąją dieną, kaip ir pirmąją, lijo. Darbo diena prasidėjo kun. Jono Staškevičiaus paskaita "Pošedžiai". Pirmą buvo išaiškinta, kas sudaro bendruomenę. Buvo gerai išnagrinėti tarpusavio bendravimo būdai. Kodėl yra susiję? Kodėl vienas susijęs su kitu? Paskaita buvo vertinga, nes kun. Staškevičius labai aiškiai apibūdino susibūrimų tipus ir jų reikalingumą.

Rasa Šoliūnaitė kalbėjo tema "Ateitininkų vienetai". Davė įdomių pavyzdžių, kaip organizacijos kuriasi, ir pridėjo trumpą informaciją apie ateitininkų organizacinę ir struktūrinę istoriją. Perėjo per visą sąjungos struktūrą, nuo federacijos iki mažiausios sekcijos.

Gintė Damušytė kalbėjo apie moksleivių kuopų globėjus. Aiškino, koks turėtų būti globėjų vaidmuo moksleivių kuopų veikloje, koks turėtų būti geras globėjas ir kaip tokį išrinkti.

Diskusijų būreliai išdiskutavo dienos temas. Vakaro programa buvo susitelkimas. Jo tema buvo "Padėka". Kursantai ir vadovai skaitė iš Šv. Rašto ir turėjo laiko pagalvoti apie savo gyvenimus ir kam jie turėtų būti dėkingi. Vakaras baigėsi mišiomis.

Paskutinė pilna kursų diena prasidėjo dr. Vytauto Vyganto paskaita "Ideologija". Prelegetas pasidalino mintimis su kursantais apie ideologiją bendrai ir ateitininkų ideologiją išskirtinai. Viena nauja mintis buvo, kad neužtenka išlaikyti lietuviybę, bet ją reikia ir išugdyti. Paskaita davė kursantams informacijos apie ateitininkų ir asmenišką ideologiją ir tuo pačiu paragino visus giliau pagalvoti.

Paskutinė paskaita buvo Sauliaus Čyvo "Aplinka". Anot jo, kiekvieno žmogaus aplinka yra skirtinga tuo, kad kiekvienas

žmogus duoda kitam daiktui kitą reikšmę. Kursantai gavo geros informacijos, kas yra aplinka ir kaip jie gali jai turėti teigiamos įtakos.

Po paskaitų ir diskusijų šeštadienio vakare visiems buvo gera truputį atskvėpti per savos kūrybos ir pramogų vakarą.

Kursų vadovai nubalsavo įteikti premijas šiem kursantams: Eglei Baltrušaitytei, Edui Čepuliui, Rimui Puškoriui, Elenai Žukauskaitei (pasizymėjo kursų programoj), Rūtai Kulytei ir Mariui Gražuliui (lietuviškiausi), Sigai Bankaitytei ir Pauliui Gražuliui (geriausi užrašai).

Išvažiuojant iš kursų, visi kursantai gavo užpildyti kursų įvertinimo anketą. Jų buvo visi programos punktai, klausimai apie tvarką ir vadovybę. Atsiliepimai buvo pozityvūs. Bendrai, daugumai kursantų kursai patiko, nes darbo programa (diskusijos, pratimai, paskaitos ir t.t.) ne tik buvo gerai išbalansuota ir atlikta, bet dar buvo laiko ir papūti su draugais iš kitų miestų.

Kristina Rociūnaitė

MOKSLEIVIAI NERINGOJE (2)

Demonstracijos ir jos komitetai

Organizuojant stovyklos programą tvarką, Danutė Norvilaitė pareiškė norą, kad stovyklautojai dalyvautų pasirodyme artimam miestely, Brattleboro. Šio pasirodymo tikslas — kaip nors painformuoti publiką apie Lietuvą. Stovyklos pradžioje dar nebuvo nustatyti konkretūs reimai šiam pasirodymui.

Per kun. K. Pugevičiaus pokalbį apie Kroniką, besiklausant klausimų, kilusių iš stovyklautojų tarpo, kilo mintis, kad patys stovyklautojai turėtų suorganizuoti pasirodymą. Nors toks pasirodymas truktų ilgiau ir būtų nelengvas, vis vien buvo nutarta, kad moksleiviams, kaip būsimiems vadovams jis būtų naudingas patirtis. Ta mintimi Jūratė Krokutė-Stirbienė pateikė informacinę apžvalgą "Politinės veiklos metodai: kaip ruošti demonstracijas". Per šį pokalbį buvo smulkiai išnagrinėta tikslių nustatymas, techniškas pasiruošimas, dalyvavimas demonstracijoj ir veikla po demonstracijos.

Po pokalbio buvo duota laiko stovyklautojams prisirašyti prie vieno iš keturių ruošos komitetų: plakatų komiteto, pasirodymo ir vaidinimėlių komiteto, spaudos komiteto ir bažnyčių lankymo komiteto.

Plakatų komiteto uždaviniai buvo tokie:

1. sugalvoti plakatom atitinkamas temas ir šūkius, kurie patrauktų akį ir išreikštų tikslą mintį,
 2. sužinoti reikmenų plakatom paruošti kainas, juos nupirkti ir nupiešti plakatus,
 3. paruošti šūkius, kuriuos demonstracijos dalyviai galėtų vartoti per pačią demonstraciją.
- Šiuos darbus komitetas atliko labai rūpestingai, parodydamas nemažą kūrybingumą ir šūkių sugalvojimu, ir jų atvaizdavimu. Štai keletas tų šūkių pavyzdžių:

Smile — You're Free — Dis-

sidents Aren't; You Can Not Cage the Human Soul; Help Us Fight for Human Rights; Human Rights for Human Beings; Save the Children of Lithuania; Sadūnaitė Stood Up for Lithuania — Why Don't You?; Let Religious Freedom Soar to the Baltic Shore; Our Brothers and Sisters Want Freedom — Is That Too Much to Ask?

Pasirodymo komitetas turėjo tokius uždavinius:

1. sutelkti medžiagą pasirodymui,
2. tą medžiagą atitinkamai surežisuoti, suvaidinti,
3. surinkti ir paruošti visus reikmenis, kurie būtų naudojami vaidinant.

Šiuos uždavinius komitetas labai išradingai atliko, ne vien besiruošiant, bet ir per pačią demonstraciją. Pasirodymas susidėjo iš poros dalių. Pradėta įvadu ir paaiškinimu Lietuvos reikalo ir Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos. Po to ėjo trumpas vaidinimėlis, paimitas iš Kronikos: apie draudimą mokiniams lankyti bažnyčias. Taip pat buvo suvaidintos ištraukos iš Sadūnaitės ir Kalantos gyvenimo. Visą medžiagą parinko, paruošė ir pristatė stovyklautojai. Vadovai tik prisidėjo, kai buvo reikalingas.

Bažnyčių lankymo komiteto uždaviniai:

1. kontaktuoti vietinius kunigus, informuoti juos apie Lietuvos padėtį ir paprašyti:
 - a. kad kunigai pakalbėtų apie LKB Kroniką pamoksluose,
 - b. kad būtų aukojamos mišios Lietuvos ir lietuvių intencija,
2. paruošti informacinį paketą apie Lietuvą ir LKB Kroniką,
3. kontaktuoti bibliotekos vedėją, painformuoti jį apie Lietuvą ir įteikti jam sąrašą knygų ir žurnalų, kuriuos biblioteka turėtų įsigyti.

Minėtus darbus komitetas rūpestingai atliko, nors jų kelių užstojo nemažos problemos. Žinoma tikrai, kad bent vienas kunigas atsiliepė į stovyklautojų prašymus ir per pamokslą pakalbėjo apie Lietuvą ir Kroniką.

Spaudos komiteto uždaviniai: 1. nustatyti demonstracijos temą (The Violation of Children's and Human Rights in Lithuania during this, the Year of the Child),

2. paruošti "press release" — informacinį pranešimą

Kristaus gimimas. Dail. Sofijos Pacevičienės paveikslas

spaudai, televizijai ir radijui ir tą medžiagą asmeniškai įteikti,

3. suteikti informaciją ir paruošti tekstą knygutei, kuri trumpai ir aiškiai painformuotų skaitytoją, kas, kur, kada darėsi Lietuvoje ir kodėl buvo demonstruojama,

4. paruošti skelbimą apie demonstraciją ir jį išdalinti,

5. surinkti technišką informaciją — kiek atsieis lapelių spausdinimas, laikraščių redaktorių vardus ir adresus.

Šio komiteto darbų rezultatai aiškiausiai matomi. Kai kurie stovyklautojai gavo progą išgirsti savo balsus per radiją, pranešant apie demonstraciją. Vėliau pats pranešėjas ilgiau apie tai pakalbėjo. Miestelio laikraštis — Brattleboro Reformer — du sykius buvo išspausdintos nuotraukos iš demonstracijos, o šeštadienio laikraštis buvo ilgesnis aprašymas.

Bendrai, jaunimui ši demonstracija buvo nauja patirtis. Visi daug ko išmoko. Tai ir buvo

vienas iš mūsų pagrindinių tikslų.

Vienas stovyklautojų apie demonstraciją pasisako taip:

Maždaug prieš savaitę su puse stovyklautojų pradėjo ruošti demonstracijai. Man buvo sudaręs toks įspūdis, kad visi stovyklautojai tikrai su viltimi laukė demonstracijos. Ketvirtadienį, rugp. 23, susirinkom mažam Brattleboro parkely. Kai nuvažiavau į tą parkelį, pasidariau labai nervingas. Pradėjau vaikščioti gatvėm ir dalinti popierukus apie Lietuvą ir apie tai, kas ten daros. Jaučiausi labai nusizėmęs. Tada man staiga atėjo į galvą mintis: kodėl man taip gėda — juk mano broliai ir seserys Lietuvoje kenčia daug sunkiau už mane. Buvo sunku dalinti tuos lapelius, bet savo širdį aš jaučiausi labai laimingas. Aš tą dieną daug išmokau apie savo jausmus. Po demonstracijos jaučiausi labai gerai dėl to, kad ir aš ką nors bent ir mažu būdu padariau Lietuvai.

Tomas Ivaška

KALAKURSAI PUTNAME

Padėkos dienos savaitgalį Putnamo seselių namuose įvyko moksleivių ateitininkų kursai, kuriuos atsilankė apie dvidešimt jaunuolių. Jie suvažiavo iš New Yorko, Connecticut, Rochesterio, Toronto, Montrealio ir Clevelando. Kursai atsidarė trečiądienio vakare ir baigėsi sekmadienį po pietų.

Programa prasidėjo ketvirtadienį iš ryto su pusryčiais. Į juos spėjo atvykti septyni ateitininkai ir visi vadovai. Kursų vadovybę sudarė: Arūnas Čiuberis, Dalia Sakaitė, Ritonė Ivaškaitė, Jūra Viesulienė.

Po pusryčių kun. Stasys Yla skaitė pirmąją paskaitą. Šią paskaitą jis klausė mus: "Kokie yra vadovų bruožai?" Po diskusijų kun. Yla paaiškino, kad yra keturi vadovavimo lygiai ir tipai: riteris, tarnas, diktatorius ir idealus raitelis.

Po pietų vyko diskusijos apie ateitininkų organizacijos išaišką. Ką reiškia šūkis, įžodis, juostelė ir t.t. Ši tema sukėlė ilgą diskusiją. Po to buvo trumpas laisvalaikis ir vakarienė.

Vykstant šiom paskaitom ir diskusijom, privažiavo daugiau moksleivių. Susipažinimo vakare šie nauji atvykėliai žinėjo, kaip tie ankstesni dalyviai išvaidino keturis vadovų tipus. Po to buvo įvairūs žaidimai, naktiepiečiai ir miegas.

Panašiai praėjo programa penktadienį ir šeštadienį. Penktadienio rytą studentas Tomas Girmius iš Bostono kalbėjo apie ateitį ir praėitį ir apie ateitininkų veiklos tikslą.

Taip pat penktadienį turėjo paskaitas Jūra Viesulienė ir ses. Margarita Bareikaitė. Studentė Danutė Norvilaitė pasidalino įspūdžiais iš praėjusios ateitininkų vasaros stovyklos, kuri įvyko Neringoj.

Šeštadienį Antanas Sabalis iš New Yorko kalbėjo apie žmogaus vystymąsi.

Penktadienį įvyko susikaupimo vakaras ir mišios kun. Ylos pastatytą Mindaugo pily.

Šeštadienį turėjom linksnavakarį.

Sekmadienį po iškilmingų mišių vyko premijų išdalinimas ir kursų uždarymas.

Laisvalaikį praleidom įvairiais užsiėmimais. Ėjom pasivaikščioti rudens gamtoj, žaidėm futbolą prieš vadovus arba tik pasnaudėm. Šiuo laiku taip pat kiekvienas turėjom pamąsti trumpą paskaitą paties pasirinkta tema. Šias paskaitas kitiems perdavėm po kiekvienų pietų ir vakarienės, atskirai kalbėdami po keletą minučių. Šį įprotį sugalvojo kun. Yla, kad galėtume geriau savo nuomones išreikšti.

rasa

Stasys Janušas

Visiem Ateities Aušros skaitytojam ir bendradarbiams bei idėjos draugam džiugių Šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujųjų Metų linki šio skyriaus redaktorė.

VLIKO SEIMAS

BRONIUS BIELIUKAS

Prieš 36-rius metus Lietuvoj įsisteigė VLIKas kovai prieš okupantą. Laisvajame pasaulyje dabar jis veikia kaip valdyba, kaip taryba ir kaip seimas. Seimo metinis suvažiavimas įvyko gruodžio 8-9 Baltimorėje. Jame dalyvavo 34 atstovai iš bendro 45 skaičiaus.

Valdybai pasiūlius ir seimui pritarus, prezidiumą sudarė: pirm. S. Lušys, vicepirm. J. Audėnas ir T. Blinstrubas, sekretoriata — V. Bražėnas ir M. Prancevičius. Pirmininkavo daugiausia pats pirm. S. Lušys gana lanksčiai ir spalvingai.

Seimą sveikino ir Lietuvos atstovas Washingtono dr. S.A. Bačkis.

Tarybos pirm. V. Šoliūno (LKD) pranešimą apie tarybos veiklą perskaitė P. Povilaitis.

Valdybos veiklą pranešė pirm. dr. K. Bobelis. Jis nurodė tokius dalykus: paskelbta nauja 1979 metų VLIKo deklaracija; paruošta 1979 m. sąmata; atstovauti Lietuvos interesai tarptautinėje plotmėje; sustiprintas ir išplėstas VLIKo atstovybių tinklas; koordinuota visų pasaulio lietuvių institucijų ir organizacijų politinė veikla, lyginti tarporganizaciniai santykiai; bendradarbiavimas su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba; ruošiamasi Madrido konferencijai. Pirmininko žodžiais tarant, nesą „abejonės, kad 1980 m. Madrido konferencija yra vienas iš mums prieinamiausių tarptautinių forumų Lietuvos bylos pristatymui, bet, kaip tas klausimas bus ten sutvarkytas ir ar jis bus iškeltas, priklauso nuo visų lietuvių garsaus balso, energijos ir gerai koordinuotos akcijos“.

„Santykiai su atskirų valstybių vyriausybėmis nėra pakankamai užmegzti, ir mes aiškesnių informacijų ir pagalbos šiuo klausimu iš buvusios valdybos negavome“. Pirmininkas numato pavašarį vykti į Europą ir Pietų Ameriką.

Vicepirm. informacijos spaudos reikalui dr. J. Balys pranešė apie ELTOS informacijų biuletenių sustiprinimą ir kitus VLIKo leidinius.

Vicepirm. politiniam reikalui dr. K. Jurgėla pranešė apie VLIKo politinę veiklą.

Vicepirm. organizaciniam ir visuomeniniam reikalui L. Grinius pranešė rūpinęsi santykiais ir ryšiais su kitomis organizacijomis ir asmenimis.

Diskusijose B. Bieliukas informavo seimo dalyvius, jog jis rugpjūčio 26 tarybos posėdyje pareiškė, kad „išrinkus valdybos pirm. dr. K. Bobelį ir kitus 7-nis valdybos narius, pasibaigė konfrontacija tarp D. Krivicko ir K. Bobelio šalininkų ir vietos prasidėjo bendradarbiavimas“. Nurodė pavyzdžių: dr. D. Krivickas ir toliau pasilikęs labai svarbios lietuvių žmogaus teisių komisijos pirmininku; B. Bieliukas talkinęs valdybai parenkant PEN konferencijai kandidatų ir ruošiant T. Venclovos leidinėlių anglų ir portugalų kalbomis. Tačiau apgailestavo, kad įvykęs pirm. K. Bobelio sankirtis su PLB atstovu A. Gurecku išviro į VLIKo ir PLB valdybų konfliktą. Atkreipė atstovų dėmesį į ELTOS informacijų lapkričio numeryje skelbiamus teiginius, be reikalo puolančius PLB valdybą. Juk Australijos vyriausybės Lietuvos aneksijos pripažinimo atšaukimas pasiektas tik PLB ir Australijos LB, latviams, estams ir australams talkinant, nes tuolaikinis VLIKo valdybos pirm. tokia galimybė netikėjo ir nieko nedarė. Todėl nieko naujo neįvyko, kai PLB valdyba, norėdama palengvinti savo našta, įsteigė specialią politiniam darbui komisiją. Komisija dirba ten, kur iki šiol VLIKas nėra dirbęs. Jau 1973 metų PLB seime B. Bieliukas atkreipė dėmesį, kad VLIKas nesirūpina mūsų reikalais Jungtinėje Tautoje, esančiose jo pašonėje. Tik dabar, po pusseptintų metų, reikalas pajudėjo, jam pasiūlius,

kad PLB valdyba suorganizuotų plačią atstovybę prie J. Tautų.

D. Britanijos Liet. S-gos vicepirm. Z. Juras pranešė, kad jis rugsėjo 1 dalyvavęs Londone pasaulio lenkų kongrese. Sveikinimo kalboje Z. Juras citavęs lenkų pogrindžio spaudą, kurioje atsisakoma nuo pretenzijų į Vilnių ir Lvovą. Siūlęs ir užsienio lenkam to laikytis, jis teigė, kad „visom laisvės netekusiom tautom yra būtina bendradarbiavimas“. Jo sveikinimas buvęs sutiktas šiltai. Be to, Z. Juras nušvietė lietuvių bendradarbiavimą su kitų tautų egzilais įvairiose organizacijose, kurių veikliausia esanti „European Liaison Group“, kuriai priklauso ir DBLS. Z. Juras aktyviai bendradarbiaujas ir su VLIKo ir su PLB valdybomis.

Tautos Fondo valdybos pirm. J. Giedraitis, Kanados TF atstovybės pirm. J. Vaičieliūnas ir Toronto TF atstovybės pirm. A. Firačiūnas pranešė apie TF reikalus. Kanadiškiam įteikus 33,000 dol. čekį, TF kapitalas peršoko 100,000 dolerių. Ir Kanadoje laisvinimo reikalui lėšos renkamos pagal aukotojo valią.

Seimas išklausė įdomaus simpoziumo — „Lietuvos laisvės byla 1980 metų perspektyvoje“. Moderavo dr. K. Jurgėla, kalbėjo dr. B. Kaslas, dr. D. Krivickas, J. Simanavičius, kun. dr. J. Šarauskas. Tai buvo pati įdomiausia seimo programos dalis.

Po simpoziumo buvo dar trys paskaitos: L. Grinius — „Lietuvio nusikaltimai lietuviui“, L. Garsienė — „Jaunimo žodis“ ir A. Gustaičio — „Lietuvos sienų klausimas“.

-o-

VLIKo seimas VLIKo ir PLB valdybų konflikto reikalu priėmė šią rezoliuciją: „VLIKo seimas su dideliu susirūpinimu žiūri ir neseniai tarp VLIKo ir PLB valdybų iškylusių incidentų ir kreipiasi į VLIKo ir PLB valdybas, kviesdamas jas imtis visų galimų priemonių šį incidentą likviduoti“.

ELTOS informacijų lapkričio mėn. numeryje tarp kitko skelbiama, kad dabartinis VLIKo tarybos pirm. V. Šoliūnas yra paformavęs VLIKo valdybą, kad VLIKo tarybos spalio 28 posėdyje „Visos penkiolika VLIKo sudarančių grupių atmetė kai kurias insinucijas dėl valdybos pasiūlymo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovo reikalui“. Užklaustas VLIKo tarybos spalio 28 posėdžiui pirmininkavęs V. Vaitiekūnas, aiškino: „Faktiškai gi tas klausimas, posėdžio pirmininkui pasiūlius, buvo sutarta tarybos posėdyje nesvarstyti ir jokio kito nutarimo tuo klausimu nebuvo“.

Dėl VLIKo ir PLB valdybų konflikto esame visi nelaimingi. Ji reikia likviduoti. Ir galima. VLIKo seimo užkulisuose paaiškėjo, kad mažiausia trys asmenys (1943-44 metų VLIKo narys ir ligšiolinis bendradarbis dr. B. Kaslas, Kanados PB pirm. J. Simanavičius ir VLIKo tarybos ir PLB visuomeninių reikalų komisijos narys B. Bieliukas) yra optimistai, palaiko tarpusavio ryšį ir ieško būdų konfliktui likviduoti.

Iš dail. Antano Petrikonio kūrinių parodos atidarymo Baltimorėje. Paroda buvo lapkričio 11. Dail. A. Petrikonis, viduryje, kalbasi su parodos lankytojais. Nuotr. Jono Urbono

Vliko seimas vyko gruodžio 8 ir 9 dienomis Baltimorėje. Iš k. sekretoriatas — M. Prancevičius, V. Bražėnas, toliau J. Audėnas — pirmininko pavaduotojas, Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis sveikina Vliko seimą, St. Lušys — pirmininkas, T. Blinstrubas — pirmininko pavaduotojas. Nuotr. L. Tamošaitis

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO KELIU

Lietuvos atstovo dr. S. A. Bačchio sveikinimo žodis Vliko seimui Baltimorėje 1979 gruodžio 8

Malonu man yra pasveikinti Lietuvos diplomatinės tarnybos ir savo vardu Vliko seimą, susirinkusį apsvaistinti ir aptarti, kaip geriau tinka veikti dabartinėje aplinkybės Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimo reikalui.

Dalyvauju čia Vliko pirmininko dr. K. Bobelio kvietimu, prisimindamas, kad Vlikas savo 1944.II.16 deklaracijoje yra pareiškęs, jog „... palaikys glaudžius ryšius su Lietuvos pasiuntinybėmis ir konsulatais“. Dabar tas Vliko pareiškimas yra ypačiai prisimintinas, turint galvoj Lietuvos valstybės įstaigų šiandieninį egzistencijos faktą ir jų valstybingumo reikšmę šalia rūpinimosi išlaikyti tautinę sąmonę.

Kaip žinot, klausimas yra, ar galima patikrinti Lietuvos pasiuntinybės Washingtono bei Lietuvos diplomatinės tarnybos tolimesnę egzistenciją, kada pasibaigęs Lietuvos fondai, iš kurių lig šiol buvo išlaikomos oficialios Lietuvos valstybės įstaigos — pasiuntinybės ir konsulatai, kaip nepriklausomos Lietuvos liudininkai. Jei tai bus neįmanoma padaryti, praktiška pasekmė bus ta, kad Lietuvos valstybės vardas pranyks užsieny iš diplomatinės konsularinių ir kitokių oficialių sąrašų. LDT tikisi visų lietuvių pasisakymo ir paramos, sprendžiant šį klausimą. LDT egzistencijos klausimas nėra vien lietuvių garbės reikalas, bet tai yra ir Lietuvos valstybinio testinumo interesas. Valstybingumo idėja yra svarbi. Ją reikalinga išlaikyti, gyvą ir konkrečią.

Gyvenam labai pavojaingame pasaulinės konjunktūros laikotarpyje. Įvykiai eina greit. Padėtys yra tokios, kad, atrodo, viskas yra reliatyvu. Todėl mūsų visų veikla turi būti giliai ir gerai apmąstyta. Svarbu yra išvengti klaidingų padėties įvertinimų bei klaidingų išvadų, verti-

nant įvykius bei faktus, kad nebūtų padaryti klaidingi žygiai.

Lietuvą okupavusi Sovietų Sąjunga labai rafinuotai ir sistemingai siekia ne tik pavergtus mūsų tautiečius priversti būti jos tikslų bendrininkais, bet supa ir visą Europą taip, kad ji atsiritų nuo JAV ir eity neutralumo — „susuominimo“ keliu su detentės ir taikos šūkiu. Mūsų veiklos planuose tai negali būti pamiršta, nes daugelis vyriausybės labai jautriai prisimena Sov. Sąjungos vaidmenį ir mum tepagalbsti tiek, kiek tai jom atrodo, kad nepakenks jų santykiams su Kremlium. Pastoriausias pavyzdys — V. Česiūno atvejais.

JAV ir Šv. Sostas drąsiau siai ir palankiausiai mūsų atžvilgiu laikosi. JAV administracija, kongresas ir visuomenė nuolat pareiškia mum savo palankumą. Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II spalio 2 savo kalboje Jungtinės Tautos pabrėžė: „... aš tikiuos, kad visos tautos, net mažiausios, dargi tos, kurios nesinaudoja pilnu suverenumu, ir tos, kurių suverenumas jėga buvo išplėstas, susitiks

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių namų pastogė

Kaip kitur, taip ir čia daugelio lietuviškų organizacijų ar institucijų kelias palaipsniui sunkėja, jų narių gretos retėja, ir buvęs entuziazmas pamažu blėsta. Jų darbuotojų jėgos pamažu senka, o naujų darbo rankų nedaug beatsiranda. Su panašiomis problemomis susiduria ir Lietuvių namai, kuriuos dar papildomai slegia nemaža išlaidų našta, reikalinga šio didžiulio pastato išlaikymui.

Kad šis vienintelis išlikęs lietuviškos kultūros centras nebūtų prarastas, jo vadovybei tenka ieškoti išradimų ir naujų pajamų šaltinių. Dėl to buvo nusistatyta rengti įvairius renginius, į juos įtraukiant ir kitataučius, kad uždarbis būtų didesnis. Tokių renginių per metus būna keli, kurių pats svarbiausias yra Lietuvių mugė, Padėkos savaitgalį trukusi net tris dienas.

Pastaroji, jau antra iš eilės, buvo suorganizuota specialaus komiteto, kurį sudarė Vyt. Maciūnas — pirmininkas ir koordinatorių, Vyt. Bagdonavičius, D. Drumstas, A. Maciūnienė, V. Matonis, J. Morkūnas, R. Stirbys, G. Surdėnas, V. Šalčiūnas ir B. Valašienė. Komitetui talkino didelis būrys Lietuvių namų bendrovės narių ir lietuviškos visuomenės, kurie prisidėjo savo darbu, gamino mais-

lygybės pagrindais su kitomis JT organizacijų. Abejotimo nėra, kad popiežius, sakdamas „... tautos ... kurių suverenumas jėga buvo išplėstas“, turėjo galvoj Baltijos valstybes, kada daug valstybių vyrų dėl detentės ir dialogo su Sov. Sąjunga nedrįsta taip pasakyti.

Pavergtieji mūsų tautiečiai tėvynėje su didžiausia rizika leidžia pogrindžio rašinius. Ten yra ir Lietuvos grupė Helsinkio susitarimų vykdymui remti, veikianti nuo 1976.XI.25. Yra ir tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetas, įsikūręs 1978.XI.13. Šiemet rugp. 23 Maskvoj nepaprastai drąsiai pasireiškė 45 pabaltiečiai (jų tarpe lietuvių dauguma). Jie Vakarų korespondentams įteikė raštą, kuriuo kreipiamasi į didžiąsias valstybes ir reikalaujama Baltijos valstybėms laisvės ir nepriklausomybės atstatymo. Baltijos valstybių diplomatiniai atstovai JAV-ese tai parėmė ir pateikė rašto tekstą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui.

Tai visa prisimenant, veiktiina taip, kad mūsų tautiečiai krašte jaustų, jog jų kovą už laisvę ir žmogaus teises mes vieningai, energingai ir ryžtingai užsieny remiam ir skelbiame. Vieningumas mūsų veikloje yra esminis jos sėkmės faktorius.

Lietuvos diplomatinė tarnyba visuomet ejo su visa tauta ir su išeivija. Ji siekė ir sieks, pagal galimybes, kad visi sutartinai dirbtume ir eitume Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo keliu.

to produktus, skyrė savo laiką ir net aukėjo pinigą. Lietuvių namų vadovybė apgailestauja, kad juos išvardinti čia neįmanoma, tačiau visiem prisidėjusiems prie mugės pasisekimo reiškia nuoširdžiai ir viešą padėką.

Ateinantis stambesnis renginys bus tradicinis Naujų Metų sutikimas. Kaip įprasta, bus duodami kokteiliai (7 val. 30 min. vak.), geri pietūs, butelis su priedais, šampanas. Šokiai, grojant „Cleftones“, vyks iki 2 val. ryto. Bilietai — \$20 asmeniui, o moksleiviams ir studentams — \$15. Rezervacijas padaryti ir stalus užsakyti — iki gruodžio 27 vakaro. Rezervacijas ir bilietus koordinuoja J. Morkūnas, o bilietus platina A. Bagdonavičiūtė, G. Dragūnas, J. Kaulinienė, R. Krūšinskienė, I. ir V. Matonai, V. Šalčiūnas, Šv. Andriejaus klebonija ir kiti.

Renginiai yra pats svarbiausias Lietuvių namų pajamų šaltinis. Dėl to yra tikimasi, kad erdvi Čiurlionio salė bus pripildyta. Kurie N. Metų sutikime dalyvauti negalėtų, yra prašomi atsiųsti auką, kad Lietuvių namai ne tik patys gyvuotų, bet ir užtikrintų pastogę naujai įsteigiamam Delaware slėnio Lietuvių kultūros centrui.

vėša

Savo vaikams, kurie baigė mokslo, išsiskelia gyventi į kitus miestus, užprenumeruok Darbininką. Tai bus jems geriausia dovana.

— Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoj Romoj šiais mokslo metais studijuoja 6 klierikai ir 4 kunigai.

— Algimanto Kezio, SJ, fotografijų paroda gruodžio 7-28 vyksta Beverly Art Center patalpose, Chicagoj. Šiam projektui lėšas telkė Illinois Art Council-Illinois valstijos agentūra.

— Londone, Šv. Patriko kapinių lietuviškame skyriuje nežinomi piktadarių sudaužė 70 kryžių. Kapinių direkcija ir policija tiria reikalą.

— Vilijus Bražėnas, žurnalistas ir paskaitininkas, su paskaitomis paskutiniu metu apkelia Amerikos Šiaurės Vakarais. Jam teko kalbėti Washington, Oregon, Montana, Wyoming ir Idaho valstijose. Keturių savaitių laikotarpį teko kalbėti biznieriui, moksleiviams, studentams, bendrai publikai, pasirodyti per TV ir kalbėti per radiją. Šią kalbų kelionę, kaip ir kitas praeity, organizuoja John Birch Society kalbėtojų biuras — American Opinion Speakers Bureau. V. Bražėnas turėjo daugybę progų amerikiečiams priminti okupuotą Lietuvą ir jos tikrąją padėtį.

— JAV LB tarybos garbės teismas pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas — dr. Edmundas Lenkauskas (3024 Kersdale Rd., Pepper Pike, Ohio 44124, tel. 216 831-1494), nariai: Romualdas Bublys, Vladas Cyvas, Raimundas Kudukis, Algirdas Širvaitis.

— Kun. Petras Butkus iš Sydnė, Australijos, atsiuntė redakcijai sveikinimo atviruką su jo paties sukurtu eilėraščiu. Atviruke pažymima, kad tai jau 30-tos Kalėdos Sydnėjui.

— Adriana Jocyte Argentinoje jau kelinti metai studijuoja dainavimą. Ji kaip jauna solistė pasirodė jaunimo kongrese ir dalyvauja lietuvių parengimuose. Praėjusiais metais ji buvo išrinkta Argentinos imigrantų karalaitė. PLB valdyba jau paskyrė stipendiją testui dainavimo studijas.

— Tarptautiniame Prekybos Institute (Institute for Foreign Trade), Phoenix, AZ, šiais mokslo metais mokosi du lietuviai studentai: Tomas Baranauskas ir Virginija Krivyte. Tomas toje mokykloje baigia paskutinį semestrą. Institutas ruošia vedėjus įvairiom prekybos bendrovėm Amerikoje ir užsieny. Jame mokosi studentai iš 50 įvairių pasaulio valstybių.

— Waterbury, Conn., L.M. Klubų Federacijos Waterburio klubas per savo išdininę J. Bajorienę atsiuntė 25 dol. Darbininko spaudos reikalui paremti. Nuoširdus ačiū.

— Juozas Laukaitis, ilgametis lietuviškų mokyklų mokytojas Lietuvoje ir Vokietijoje, po ilgos ligos gruodžio 8 mirė Miunchene. Nuliūdime Amerikoje liko sūnus Juozas, dukros Danguolė ir Rūta, Vokietijoje žmona Sofija ir sūnus Arūnas, MD.

— Nauji Darbininko skaitytojai: M. Banevičius, W. Hartford, Conn., J. Virkutis, Bethlehem, Pa., E. Barauskienė, Brockton, Mass. Užsakę kitiems: J. Mahalik, Bridgeport, Conn. — Sr. M. Wilberta Randonytė, Switzerland. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metams.

LIETUVIŠKOS PARAPIJOS AUKSINIS JUBILIEJUS

CLEVELAND, OHIO

Kai prieš 50 metų saujelė lietuvių įsigijo žemės sklypelį tuo metu retai gyvenamuose Clevelando miesto rytuose su tikslu steigti antrą parapiją, lietuviško visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo pobūdis buvo apsprendžiamas toli nuo savo gimtojo krašto esančių lietuvių emigrantų kasdieninės egzistencijos reikalavimais, kurių vienas buvo tas, kad dar gimtoji žemė išmoktos giesmės ir maldos turėjo rasti vietos ir naujoji tėvynė. Lietuva tada buvo laisva, nelabai jiems reali ir mažai pažįstama. Jos pažanga buvo žinoma tik mažumai, o jos kultūrinis gyvenimas tik retkarčiais, tarsi pavasario vėjelio dvelkimas, pūstelėdavo per lietuviškas kolonijas gastrolių metu. Parapijos steigėjai nupirkto sklypą ir apyskurdę klubo patalpas, kuriose parapija ilgai vargo.

Nuo to laiko pasaulis pasikeitė iki nepažinimo, o nauja imigrantų-pabėgėlių banga įnešė naujo entuziazmo ir naujų reikalavimų į kiek sustingusią vyresniosios kartos sukurtą lietuvišką visuomenę.

Parapijos pirmasis pavadinimas, patvirtintas vyskupijoj, buvo "Dievo Motinos Nepalaujančios Pagalbos".

Pirmasis parapijos klebonas kun. Karužiškis apie dešimtį metų vargo finansiškai. 1939 Clevelando diecezijos vyskupas McFadden šios parapijos klebonu paskyrė kun. Juozą Angelaitį. Kruopštus, darbštus ir iki ekscentriškumo taupus, kun. Angelaitis išmokėjo rastas skolas ir pasiryžo taupyti grandioziniam projektui — bažnyčios, mokyklos ir vienuolyno pastatam. 1950 jau buvo pakankamai santaupų statybos fonde, kad galima būtų pradėti projektą vykdyti. Pastatam projektą paruošė architektas Stasys Kudokas, o statybą vykdė inž. Juozas Augustinavičius. Prieš keletą metų parapijos aikštėj buvo pastatytas paminklinis lietuviškas kryžius pagal arch. E. Kersnausko projektą.

Kun. Angelaičiui prieš beveik penkerius metus išėjus į pensiją, parapijos vadovavimą perėmė lietuviai kunigai jėzuitai. Jos klebonu paskirtas kun. Gediminas Kijauskas parapijai suteikė naują atmosferą. Per trumpą laiką parapija tapo mūsų visuomeninio gyvenimo židiniu, kuriam prieglobstį rado visos organizacijos, visi meno vienetai. Gyvenimas atgijo, atsinaujino. Parapijos narių skaičius padidėjo, ir pati parapija pradėjo organizuoti kultūrinio pobūdžio vakarones, kurios Clevelando lietuvių tarpe pasidarė labai populiarios. Parapijos vardas buvo

pakeistas į Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapiją.

-o-

Lapkričio 25 buvo atšvęstas iškilmingas parapijos 50 metų gyvavimo jubiliejus. Ketvirtą valandą po pietų įvyko iškilmingos pamaldos, dalyvaujant Clevelando diecezijos vyskupui James Hickey, vyskupui James Lyke, vyskupui Vincentui Brizgiui ir kitiem dvasiškams bei gausiai lietuvių masei. Pamaldų metu lietuviška liturgija, aukojimo procesija su dovanomis ir žvakėmis, chorai, kanklės ir vargonai sudarė nepaprastai stiprų gero organizuotumo, didelio dvasinio pakilimo ir lietuviško tradicinio religingumo įspūdį. Ramovėnams sugiedojus "Lietuva, mano šiaurės pašvaistė", ne vienam teko ir ašarą nusišluostyti. Klebonas kun. Kijauskas savo jautriame pamoksle pabrėžė parapijos lietuviškumą, kenčiančią Lietuvos Bažnyčią ir mūsų visų pareigą vertinti turimą laisvę. Vysk. Hickey savo trumpame žody nuosirdžiai gėrėjomis mūsų religinėmis tradicijomis, giesmėmis ir nuostabia mūsų etninės grupės savybe, pasireiškiančia solidarumu, patriotizmu ir intelektu.

Po pamaldų parapijos salėj, dalyvaujant dideliui skaičiui žiūrovų iš abiejų Clevelando parapijų, įvyko koncertas-minėjimas, kurio programoj dalyvavo Clevelando stipriausios ir populiariausios meninės pajėgos ir parapiinės mokyklos jaunimas. Salės vidury buvo padarytas svečiam takas, kurio abiejose pusėse Grandinėls nariai stovėjo garbės sargyboj. Parapijos klebonas ir aukštieji dvasiškijos atstovai buvo sutikti audringais plojimais.

Programą pranešinėjo lietuviškai ir angliškai Algis Rukšėnas ir Saulė Narbutaitytė. Pradžioje parapijos mokyklos orkestras pagrojo tris Amerikos kompozitorių veikalus, o mergaičių oktetas padainavo tris religiškai patriotinio turinio dainas, pritarinėj gitarom. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos kanklių orkestras, vadovaujamas Onos Mikulskienės, pagrojo komp. A. Mikulskio liaudies melodijų pyne. Populiarus ir mėgstamas Nerijos studentų ansamblis diriguojamas Ritos Čyvaitės-Kliorienės, akomponuojant Kristinai Kuprevičiūtei, sudainavo Schuberto ir lietuvių kompozitorių dainas. Ramovėnų vyrų choras sudainavo keturis maršus. Kun. Kijauskas pristatė parapijos steigėjus ir paminėjo mirusius. Po to Liudo Sagio vadovaujama Grandinėls sušoko įmantriai choreografuotų šokių pyne, kurios pabaigoj jaunimas "audė juostas" ir pagaliau išaustomis juostomis apdovanojo visus tris vyskopus, o klebonas kun. Kijauskas jiems įteikė po menišką lietuvišką koplytėlę. Bažnyčios statytojai

kun. Angelaičiui buvo padovanotas Dievo Motinos paveikslas su specialiu įrašu. Deja, dėl nežinomų priežasčių nei bažnyčioj, nei iškilmingame minėjime buvęs klebonas nedalyvavo.

Trumpu atsisveikinimo ir padėkos žodžiu vysk. Hickey išreiškė savo pasigėrėjimą mūsų jaunimu ir meninėm pajėgom. Jis pakartotinai pabrėžė savosios kultūros ir savųjų tradicijų išlaikymo svarbą. Buvo gan įspūdinga matyti tris vyskopus, dėvinčius ilgas, turtingas lietuviškas tautines juostas.

Minėjimas buvo baigtas giesme "God Bless America" ir "Lietuva, brangi mano tėvynė". Šventės dalyviai ilgai dar nesiškirė, dalindamiesi įspūdžiais ir nuotakomis.

Buvo malonu pastebėti, kad tos iškilmingos šventės metu buvo duota proga pasirodyti mūsų jaunimui ir mūsų meninėm pajėgom, bet nebuvo nei tuščių kalbų, nei ilgų ir gausių sveikinimų. Atrodo, kad rengėjai suprato ne tik publikos pageidavimus, bet ir pačią minėjimų esmę.

Clevelando lietuviai džiaugiasi Dievo Motinos N.P. parapija, jos kunigais ir jos religinio bei kultūrinio gyvenimo renansu. Ilgiausių metų šiai parapijai ir jos darbuotojam!

Švedų duetas

Putnamo seselėm remti komitetas gruodžio 2 DMNP parapijos salėj surengė Aldonos Stempužienės-Švedienės ir Jono Švedo koncertą, kurio pelnas skiriamas seselių namų statybai. Nors rengėjos ir baiminosi dėl koncerto pasisekimo, nes šį rudens sezoną Clevelando parengimų kalendorius buvo perpildytas iškiliais ir grandioziniais įvykiais, o taip pat ir publika paprastai yra gana ribota, kuri domisi klasikinio pobūdžio koncertais, vis dėlto salėje publikos buvo gausu. Skoningos programos klausytojus iš anksto supažindino su repertuaru, o pridėtiniai lapeliai — su arijų tekstu ir lietuviškų dainų vertimais į anglų kalbą.

Pirmoji koncerto dalis prasiėjo trimis arijomis barokinės muzikos kompozitorių: Henry Purcell, C. Monteverdi ir A. Scarlatti. Klasikinės muzikos kūrinių mėgėjams tai buvo maloni staigmena, nes repertuare nebuvo įrašyta nė viena populiariai pažįstama ir solistų mėgstama arija, kuri kartojama dažnai iki nuobodumo. J. Tallat-Kelpšos "Ne margi sakalėliai" Aldonos Stempužienės-Švedienės interpretacijos skambėjo beveik majestotiškai. Schuberto, Brahms'o ir Sesnausko dainas sekė Verdi "Kaukių baliaus" Ulrikos pranašavimų arija ir cherubino arija iš "Figaro vestuvių". Publika solistę sutiko labai šiltai ir pirmosios dalies pabaigai išreikalavo priedo. "Pasakykite jai, mieli žiedai" iš Fausto buvo atlikti žaismingai ir temperamentingai.

Po pertraukos girdėjom Juezliūno harmonizuotas trumpas liaudies sutartines. Tai bene pats mėgstamiausias solistės dainos žanras. Jos plačios skalės mezzo-sopranas čia ypatingai gerai pasireiškia, ir jos liaudies dainų interpretacija dvelkia giliu senovinių dainų išgyvenimu. Toliau buvo dainuojamos komp. Jono Švedo kompozicijos, kurių ypatingai atžymėtina "Prisijaukinti sakalą" (žodžiai H. Nagio). Tai buvo pirmas viešas tos dainos pasirodymas. Aldona Stempužienė-Švedienė per visą savo dainavimo karjerą kiekviename savo koncerte dainavo bent po vieną dar publikai negirdėtą kūrinių.

Jonas Švedas pagrojo savo kompoziciją "Perpetuo", kuri, deja, klausytojams buvo sunkiai prieinama dėl savo neįprasto naujoviško skambesio ir neįprasto bei sunkiai pagaunamo ritmo ir temos. Pabaigai solistė sudainavo Villa-Lobos nepaprasto grožio arijas, kurios publika taip nutiekė, kad po daugelio ilgų aplodismentų solistė bu-

Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos lietuvių parapija šventė 50 metų sukaktį. Nuotraukoje lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami muzikės O. Mikulskienės, atliko kanklių ir lumzdelių programos dalį. Nuotr. V. Bacevičiaus

vo priversta dar padainuoti vieną dainą. Išgirdome Schuberto serenadą, kuria koncertas buvo baigtas.

Šį koncertą sąmoningai pavadinau duetu, nes Jonas Švedas, akomponuodamas solistei, taip subtiliai susiliejo su visais dainų ir arijų niuansais, išryškino kiekvieną nuotakos detalę, kad jo grojimas buvo daugiau dalis dueto, negu akomponavimas.

Tiek savo repertuaru originalus, tiek savo atlikimu skoningas ir gerai paruoštas koncertas Clevelando publikai suteikė didelio estetinio pasitenkinimo valandėlę. Solistė scenoj laikosi oriai ir labai patraukliai, tarsi kiekvieną gaidą, kiekvieną dainą klausytojam neša kaip gražiausią dovaną.

Aurelija Balašaitienė

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ ATEITIES PLANAI

Gruodžio 2 Kultūros Židiny buvo ateitininkų sendraugijų susirinkimas. Pirmiausia kalbėta apie dvasinio atsinaujinimo dieną, kuri ir buvo surušta gruodžio 16 Apreiškimo parapijos bažnyčioj ir salėj. Taip pat kalbėta, kaip padėti kun. K. Pugevičiui platinti L. Kat. Bažnyčios Kroniką, jos vertimą į anglų kalbą.

Užgavėnių balius. Šio baliaus rengimas pasidarė ateitininkų tradicija. Ateinančių metų užgavėnės bus vasario 19, tai balių reikia ruošti vasario 16 ar 17. Vasario 17 New Yorko Alta rengia Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Tad laisva liko tik vasario 16. Susirinkimas svarstė, ar patogu balių rengti tokią dieną. Buvo pasisakyta už ir prieš. Nubalsuota tokių balių rengti. Jį reikia pradėti 6 v.v. ir baigti 12 val., kad paskui visi galėtų tvarkingai dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės minėjime, kuris bus vasario 17.

Jaunimo klausimą kėlė savo pranešime Liuda Gudeliene. Ji patenkinta jaunimo — moksleivių augimo skaičiumi. Palietė ir sunkumus, nes šių dienų jaunimas yra televizijos ir aplinkos įtakoje. Jaunimas supranta ir lietuviškumo reikalą, bet kitaip negu mes.

Ji iškėlė ir finansinius sunkumus. Telefoniniai pasikalbėjimai, išvykos reikalauja pinigų. Dirbantieji turi aukoti ne tik laiką, bet ir pinigą. Jaunimo auklėjimas organizacijų reikalauja daug laiko ir nemaža pinigų.

Moksleivių stovykla Neringoje buvo tolimesnio pokalbio tema. Pernai ir užpėnai stovyklos turėjo nuostolių. Šių metų nuostolis — 2000 dol. Susirinkę mano, kad reikia pakelti stovyklos mokesčius, pagerinti priežiūrą ir stovyklos vadovu ar vadove reikia išrinkti sendraugį. Stovyklos metu finansus tvarkyti apsiėmė Aldona Ryglienė.

Šių metų Moksleivių ateitininkų Sąjungos vadovybė labai mažai arba visai nepadėjo stovyklai rengti. Toks stovyklų rengimas ir priklauso Moksleivių Sąjungai. Kai Sąjungos vadovybė nerodė jokių interesų, tai sendraugiai atstovai kartu su globėjais nutarė rengti Neringos stovyklą. Visą stovyklos rengimo ir vadovavimo darbą atliko Da-

Clevelando DMNP lietuvių parapija šventė 50 metų jubiliejų, į kurį atsilankė vietos vysk. James Hickey. Pasveikindama vyskupą, Motiejūnaitė uždėjo jam tautinę juostą. Nuotr. V. Bacevičiaus

BALTIMORĖJ

Šv. Alfonso suaugusių klubas surengė Kalėdų balių Šv. Alfonso mokyklos salėj gruodžio 16. Vienas kitam palinkėję linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų, nariai išsikirstė. Rengimo komiteto pirmininke buvo Ona Lekevičienė.

Metinis drabužių vaju, kuris buvo jungiamas su Padėkos diena, sulaukė geros sėkmės. Daug drabužių buvo pristatyta į kleboniją. Iš ten išvežta sunkvežimiais į centrą.

Raupsuotojų vaju, kuris prasiėjo pirmą advento sekmadienį, Šv. Alfonso parapijoj dar tebevyksta. Įvairių tautų žmonės — parapiečiai ir novenos maldininkai — aukoja šiam kilniam tikslui. Šį didį gailestingumo darbą pradėjo prel. L. Mendelis.

Šv. Alfonso mokyklos vaikai kalėdines atostogas pradės gruodžio 21 ir sugrįš mokyklon sausio 7. Prieš atostogas jie turės Kalėdų balių, kur bus skanumynų ir dovanėlių.

Kalėdų naktį Šv. Alfonso bažnyčioj 11:30 val. Kalėdų himnus giedos Dainos choras. Vidurnaktį prasidės Bernelių mišios. Šv. Alfonso bažnyčios altoriai tokiu laiku labai gražiai išpuošti gėlėmis, o prie Šv. Juozapo altoriaus įrošta Kristaus gimimo scena — prakartėlė.

Jonas Obelinis

Jei domitės laivais, buriavimu, motorvaltėmis ir navigacija, išsilykite gausiai iliustruotą 270 puslapių vadovėlį

BURĖS IR VARIKLIAI.

Galima siųsti paštu ir giminėm į Lietuvą. Knygą platina jūrų skautai ir jūrų šauliai arba gaunama pas autorių: B. Stundžia, 53 Yorkleigh Ave., Weston, Ont. Canada M9P 1Y3. Kaina 6 dol., kietais viršeliais 9 dol.

Susilaukiame pasiteiravimų, ar dar turime LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS komplektų. Deja, pilnų LE komplektų jau nebeturime. Trūkstantis tomas būtų galima iš naujo atspausdinti, jei atsiųstų pakankamas kiekis prenumeratorių. Taigi visi, kurie norėtų įsigyti pilną LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS komplektą (36 tomai), prašomi prisųsti užsakymus iki 1980 vasario 1 d. LE komplekto kaina \$300.00 (be persiuntimo).

Taip pat kviečiame užsisakyti šiuos, dabar gaunamus, leidinius:

ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 6 tomai \$125.00
IŠ MANO ATSIMINIMŲ, Petras Klimas 13.00
RUBAJATAI, Stasys Santvaras 7.50

(kainos su persiuntimu)

Užsakymus prašome siųsti:

LITHUANIAN ENCYCLOPEDIA PRESS
395 W. Broadway, Box 95
So. Boston, Mass. 02127

Sveikiname New Yorko ir apylinkės sportininkus, sporto darbuotojus ir rėmėjus su nuosirdžiausiais linkėjimais džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.

Lietuvių Atletų Klubo
Valdyba

Korp! Neo-Lithuania narius ir jų šeimas, gyvenančius šioje Atlanto vandenyno pakrantėje, Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina

Korp! Neo Lithuania
New Yorko vieneto valdyba

BOSTONO LITUANISTINĖS MOKYKLŲ 30 METŲ SUKAKTŲ MININT

Prieš 30 metų įsikūrė daug lituanistinių mokyklų šiame krašte. Visos jos mini šią veiklos sukaktį. Bostone paminėta spalio 20. Minėjimą rengė tėvų komitetas, kuriam vadovauja Vytautas Jurgėla.

Dr. Juozas Girmius ta proga skaitytoje paskaitoje prisiminė mokyklos steigimą, jos veiklą ir atkreipė dėmesį į mokyklos ateitį.

1949 vasarą Bostone susidarė lituanistinei mokyklai steigti komitetas. Į jį įėjo dr. Marija Gimbutienė, Vladas Kulbokas ir a.a. Kazys Mockus. Pirmuosius mokslo metus mokykla pradėjo tą pačią metų rugsėjo 17 su 25 mokiniais ir juos baigė su 69 mokiniais.

Pirmuoju mokyklos vedėju buvo Vl. Kulbokas. Pirmieji mokytojai: Dzidas Giedraitis, dr. M. Gimbutienė, Veronika Kulbokienė ir K. Mockus.

Antraisiais metais mokinių buvo 149, trečiaisiais — 163. Daugiausia mokinių buvo 1957-58 mokslo metais. Jų skaičius siekė 182. Toliau ėmė mažėti ir svyravo apie 120. 1961-62 mokslo metais pakilo vėl iki 134. Kitais metais bebuvo 124 ir po to vis mažėjo. Praeitais metais mokėsi 79 ir mokyklą baigė 10 abiturientų. Šiais metais mokyklą

lanko 65 mokiniai, — keturiais mažiau negu pirmųjų metų gale.

Po VI. Kulboko mokyklai vadovavo a.a. Justinas Vaičaitis, Ona Girmiuvienė, Antanas Mažiulis, Kazys Mockus ir Antanas Gustaitis, kuris mokyklos direktoriumi jau esąs aštuonioliktus metus. Trisdešimties metų laikotarpyje mokykloje pasikeisdami dirbo apie 60 mokytojų, iš kurių šešių jau nebėra gyvųjų tarpe.

Pradžioje mokykla buvo vadinama šeštadienine. Antraisiais mokslo metais, sudarius keturis pradžios mokyklos skyrius ir aštuonias vidurinėsios mokyklos klases, mokykla pavadinta Bostono aukštesniąja lituanistine mokykla.

Nuo 1949 iki 1964 visos mokykloje dėstomas kursas buvo išeinamas per dvylika metų, o 1964-65 mokslo metais pereita į vienuolika metų, paliekant dvylikos metų kursą.

Nuo 1971 mokykloje veikia priešmokyklinio amžiaus klasė — vaikų darželis ir paskutiniai keliais metais prisidėjo klasė mokantiems lietuviškai, bet iš to gerų rezultatų neatsieka. Tenka pažymėti, kad Bostono mokykla yra vienintelė aukštesnioji li-

tuanistinė mokykla Atlanto pakraštyje.

Kad ir mokyklos mokinių skaičius šiais metais yra mažesnis už pirmųjų metų skaičių, tai dar nereiškia, kad Bostone ir apylinkėse nebūtų mokyklinio amžiaus lietuvių vaikų. Jų yra, bet ne visi tėvai savo vaikus leidžia į lituanistinę mokyklą. Norint, kad mokykla išsilaikytų dar bent ateinančius dešimt metų, paskaitininkas pateikė šias šešias sąlygas, būtent:

1. Neatsisakyti savo vaikų auklėjimo dėl klaidingo įsitikinimo, kad bus gniauziama vaikų individualybė.

2. Diegti vaikuose prasmingo gyvenimo idealą, svarbų, kas pats žmogus yra, ne tai, kiek ko jis turi.

3. Prisiimti pilnutinę atsakomybę už savo vaikus, nes aplinką visų pirma sudaro namai. Vaikai — tėvų veidrodys.

4. Namų kalba vartoti tik lietuvių kalbą ir tarp tėvų su vaikais ir tarp brolių-seserų.

5. Įpratinti vaikus lietuviškai skaityti. Tai būtina sąlyga sąmoningam į lietuviybę įaugimui. Tik paprasto lietuviško bendravimo nepakanka.

6. Į lituanistinę mokyklą žiūrėti su visu rimtumu ir jai talkinti, kiek tokios talkos reikia.

Baigdamas dr. Girmius pabrėžė, kad labai paprasta yra vai-

celebravo kun. A. Miciūnas, MIC (pasakė ir pamokslą), kun. J. Bakanas, kun. A. Volungis, kun. J. Steponaitis, kun. A. Yankauskas, kun. iš Šv. Onos parapijos Shrewsbury. Velionis palaidotas Šv. Jono kapinėse šalia žmonos Matildos.

Šaulių suvažiavimas

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas įvyko Maironio Parke lapkričio 24. Paminėta Sąjungos įkūrimo 60 metų sukaktis.

Naujosios Anglijos šaulių rinktinę sudaro Bostono Jono Vanagaičio šaulių kuopa — pirm. P. Tyla, Brocktono M. Jankaus kuopa — pirm. P. Šaulys, Worcesterio Dr. V. Kudirkos kuopa — pirm. V. Gedmintas.

Priešpiet salėje po rikiuotės, Amerikos ir Lietuvos himnų bei kun. R. Šakalio, OFM, rinktinės kapeliono, invokacijos, išklausytas burmistro T. Early sveikinimas. Rinktinės pirmininkas A. Zenkus atsižymėjusiems šauliam ir šaulėm įteikė ženklus, gautus iš LŠST centro valdybos. Šaulių žvaigždės medaliu apdovanoti: Šaulienė, F. Spirauskienė, A. Maskeliūnienė, V. Pajėda. Padėkos pažymėjimais apdovanoti: J. Stašaitis, V. Gedmintas, P. Šaulys, E. Gorodeckienė, B. Šakenienė ir S. Stašaitienė.

Išklausius sveikinimų raštu ir žodžiu, padaryta pietų pertrauka.

Po pietų darbo posėdy paskaitą skaitė New Yorko Simo Kudirkos šaulių kuopos pirmininkas inž. Kęstutis Miklas.

Išklausyti kuopų pirmininkų ir rinktinės pirmininko 5 metų veiklos pranešimai.

Iškilmės vakare baigtos koncertu, kurio programą atliko solistė Irena Stankūnaitė Silva iš New Jersey ir pianistė Dalia Sakaitė iš New Yorko. Su vienišiom supažindino Dr. V. Kudirkos kuopos šaulys E. Meilus, Jr. Solistė pradžioj padainavo: Ne margi sakalėliai — J. Tallat-Kelpšos, Žvaigždutė — B. Dvariono, Tulpės — K.V. Banaičio, Oi niekur nėra — K.V. Banaičio, Caro nome — G. Verdi, Michaelos arija — G. Bizet. Akomponavo D. Sakaitė.

Pianistė D. Sakaitė paskambino: Capriccio, op. 129 — Beethoven, Siuntė mane motinėle — A. Kačanausko, du Čiurlionio preludus ir Chopino Scherzo op. 39. Scenon grįžusi solistė padainavo: Pajūry — J. Gaidelio, Irenos valsą — J. Stankūno, Adelės juoko dainą — J. Strausso, Lakštingalos giesmę — Kuprevičiaus.

Po šio puikaus koncerto buvo vakarienė, laimėjimai ir šokiai. J.M.

kus lietuviškai auklėti, jei iškart pradėti ir imiesi visko, ko reikia, visu 100 procentų. Bet kai norima išsiversti pusinėmis priemonėmis, tai ir išauštinami tik pusiniai lietuviai, kuriems lietuviybė nebėra brangi. Nebėra brangi, nes nebėra sava.

-o-

Meninę vakaro programą atliko Bostono vyrų sektetas, vadovaujamas kompozitoriaus Juliaus Gaidelio. Sekstetas publikos yra mėgiamas ir visuomet su malonumu klausomas. Ir šį kartą vakaro dalyviai nepagailėjo jiems ir jų vadovui plojimų.

Mokyklos sukaktuviniam minėjimui labiausiai įprasminti ir ilgamečiui jos direktoriui rašytojui Antanui Gustaičiui nors dalinai atsidėkoti tėvų komitetas jam padovanojo dail. Viktoro Vizgirdos nutapytą įdomų portretą.

Kasmet rengiamas Bostono lituanistinės mokyklos vakaras yra pats įdomiausias metinis pavergimas. Ir šį kartą vakaras buvo įdomus ir gražiai suruoštas. Tėvų komitetas, kurį sudaro Vytautas Jurgėla, Ričardas Lizdenis, Gema Philips, Vida Sužiedėlienė ir Irena Vidugirienė, įnešė kai ką naujo, tuo parodydami savo sumanumą ir pajėgumą. Gera programa, gražiai sutvarkyta salė, puikios vaišės, įdomi vakaro pranešėja Aldona Lingertaitienė ir smagi muzika sudarė jaukią vakaro nuotaiką.

Mokykla su savo mokytojais atlieka didelį darbą, kurį visi privalėtume remti.

Prisimintina, kad ne drabužių skirtingumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos gimtą kalbą, kuri didina ir išlaiko bendrumą, santaiką ir brolišką meilę, — taip rašė Mikalojus Daukša 1599 metais.

Sukaktuvių proga mokyklos direktoriui ir visiems mokytojams linkime sėkmės ir ištvermės dirbant didelį darbą.

(k.n.)

Marija Saulaitytė-Stankuvienė aptaria "Lithuanian Writers in the West" vertimus, kai ši knyga lapkričio 9 buvo pristatyta Jaunimo Centre Chicagoje.

LAWRENCE, MASS.

Mirė Šv. Pranciškaus bažnyčios klebono motina

Cambridge, Mass., po ilgos ligos rugsėjo 9 mirė Kazimiera Janiūnienė, 80 metų amžiaus. Buvo laidojama rugsėjo 12 iš Švč. Mergelės Nekalto Prasidėjimo bažnyčios. Mišias koncelebravo 14 kunigų. Klebonas kun. Siemeonas Saulėnas pasakė pamokslą. Dalyvavo šie kunigai: S. Saulėnas, A. Janiūnas, A. Konlaudas, A. Baltrušiusas, A. Abraščinskas, P. Balkauskas, J. Žuromskis, S. Mažeika, J. Klimas ir dar keli. Pamaldose dalyvavo ir į kapines velionę palydėjo Jėzaus Nukryžiuotojo seserys iš Brocktono.

A. a. Kazimiera, duklė Mykolo ir Elzbietos Simbelių, gimusi 1899 Pasvaly, Lietuvoj, atvyko į Ameriką 1921 pas savo seserį Honoratą Čingienę Cambridge. Čia apsigyveno ir įsidarbino. Priklausė prie Švč. Mergelės Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos. Dalyvavo parapijos chore ir Šv. Teresėlės pašalpinę draugijoje. 1924 ištekojo už Prano Janiūno, parapijos cho-

Alina Skrupskelienė, knygos "Lithuanian Writers in the West" redaktorė, papasakoja apie šią knygą jos pristatymo metu lapkričio 9 Chicagoje. Nuotr. Ed. Šulaičio

Rašytojas Eduardas Cinzas (k.), atvykęs iš Belgijos, lapkričio 2 Jaunimo Centro kavinėje Chicagoje, papasakojo apie Belgijos lietuvių gyvenimą ir savo kūrybinius planus. Pokalbį su svečiu pravedė Alg. T. Antanaitis. Nuotr. Ed. Šulaičio

risto. Augino 6 vaikus. Vyriausias, Albinas, jau 31 metai kaip kunigas. Jį darė jam didelę įtaką, davė daug inspiracijos. Sūnus Jonas vedęs, gyvena Norwoode, Antanas, vedęs, Brocktone, Vytautas Cambridge. Buvo dukrytė Kazimiera, kuri mirė 3 metų amžiaus, ir dar sūnus Andriejus, miręs 2 metų amžiaus 1939.

A. a. Kazimiera Janiūnienė palaidota prie savo vyro Prano, mirusio prieš porą dešimčių metų, ir prie vaikučių Kazimieros ir Andriejaus Roslindale kapinėse.

-o-

Parapiečiai Aleksas ir Jadvyga Pronckai lapkričio 25 atšventė 50 metų vedybų jubiliejų. Jadvyba yra uoli parapijos darbuotoja.

Vartotų drabužių pardavimas davė parapijai pelno 200 dol. Kalėdinis bazaras davė pelno 2546 dol.

J. Sk.

Lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyne veikia nuo 1951 metų. Šiemet jau yra 28 metai. Per tą laiką kiek ji atspausdino lietuviškų knygų, žurnalų. Ji palaikė ir pratęsė mūsų lietuviybę. Tad jei turi spaudos darbų, kreipkis į šią lietuvių pranciškonų spaustuvę Brooklyne. Adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Telefonas — 212 827-1350.

NAUJAUSI LEIDINIAI

VI. Judeika, Didžioji Iliuzija, I-mas ir II-ras tomas. Po 15 dol.

J. Puzinas ir J. Palukaitis, Tautinės minties keliu. 13 dol.

B. Kristolaitis, Jūrų keliais, 10 dol.

O. V. Milašius, Septynios vietnėvės. 4 dol.

Vysk. M. V. alancius, Vaikų knygelė. 3 dol.

A. Rugytė, Zanavikija, II-ras tomas. 15 dol., kietais viršeliais 20 dol. Pirmas tomas minkštai 12.50 dol., kietais 15 dol.

Lithuanian heritage, spalvotas katalogas įvairiausių lietuviškų pirminių suvenyrų. 2 dol.

Sesuo O. Mikalaitė, Esame Dievo vaikai, religiniai pratimai. 2 dol.

Sesuo B. Matukaitė, Aleliuja. Giesmynėlis jaunimui su gaidomis. 2 dol.

Visi leidiniai gaunami Darbininko administracijoje.

Darbininko kalendorių šiemet puošia dail. Č. Janušo paveikslas spalvota reprodukcija. Kalendorius jau išsiųstas visiems skaitytojams. Jei kas norėtų daugiau egzempliorių, prašom prisijusti po 1 dol. už kiekvieną (persiuntimas įskaitomas). NIDOS leidykla Anglijoje išleido kasdien nuplėšiamą kalendorių. Jo kaina 7 dol. Visi šie kalendoriai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Merkelis Giedraitis, tai naujoji knyga apie žymųjį lietuvių ir jo nuostabius laikus. Gaunama Darbininke, pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos: Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, Mich., 48084. Kaina 7 dol., kietais viršeliais 11 dol.

1980 "LIETUVON IR TOLIAU" KELIONĖS 1980

KELIONĖS NR.	IŠVYKSTA IŠ JAV ARBA KANADOS	GRĮŽTA Į JAV ARBA KANADĄ	KELIONĖ (DIENOS)
601	Gegužės 21	Birželio 4	Maskva 2, Vilnius 6 Ryga 3, Leningradas 2 Helsinki 1
602	Birželio 18	Liepos 2	Maskva 2, Vilnius 6 Minskas 3, Leningradas 2 Helsinki 1
603	Rugpjūčio 20	Rugsėjo 2	Tas pats kaip keliuonė 601
604	Rugsėjo 17	Spalio 2	Leningradas 2, Vilnius 6 Ryga 4, Maskva 2 Amsterdamas 1

Rezervacijos priimamos DABAR
Užstatas 150 dol. asmeniui
Išvenkite nusivylimo
Registruokitės anksti

Rašyti-skambinti collect
UNION TOURS, INC.
6 E. 36 STREET
NEW YORK, N.Y. 10016
(212) 679-7878

UNION TOURS TRAVEL BENDROVĖS PERSONALAS LINKI JUM LINKSMŲ ŠVENČIŲ IR DĖKOJA UŽ JŪSŲ DĖMESĮ 1979

Musių pasikalbėjimas

— Juokingi tie žmonės, — sakoma viena musė.
— Kodėl?
— Tik įsivaizduok. Taip rūpestingai išsirengia sienas ir lubas, o tevaikščioja gindimis, — pirmoji aiškina antrajai.

Paveldėjimas

Mokytojas mokinio motinai:
— Man malonu pagirti tamtos sūnų, kuris juo toliau, juo didesnę rodo mokslo troškimą. Įdomu, iš ko jis tuos gabumus bus paveldėjęs?
Motina: Mokslo iš manęs, o troškulį — iš tėvo.

Deja, ne viskam

— Ar teisybė, kad tavo dėdė taip sunkiai serga, jog tu turi būti viskam pasiruošęs?
— Deja, ne viskam, bet tik palikimo ketvirtajai daliai.

Kvailas sutvėrimas

— Tur būt, nėra kvailiesnio sutvėrimo, kaip višta.
— Kodėl taip manai?
— Todėl, kad ji daugiausia deda kiaušinių, kai jie yra pigiausi.

Laimė

Pamatęs verkiandį mažą sėsutę, broliukas klausia:
— Ko gi tu dabar verki?
— Puoduką sudaužiau.
— Maža bėda. Šukės laimę neša.
— O mamytė ar tai žino?

Laipsniai

Naujai paskirtas karininkas ateina aplankyti savo viršininko — majoro. Jo nėra namie.

Karininkas paskambina skambutį, bet niekas neatidaro durų. Ilgai laukia prieškambario.

Pagaliau atsidero durys, ir išbėga majoro berniukas. Karininkas nori paimti jį už rankos, bet berniukas rankas slepia už pakalyje.

— Ne, ne! — šaukia berniukas, — esi dar per karštas. Mama sakė, kad esi dar šviežiai iškeptas karininkas, gali truputį už durų palaukti. Kada atšalsi, tada galėsiu paduoti tau savo ranką.

Žodžio vyras

— Gal galėtum, pagaliau, grąžinti man tuos penkis dolerius, kuriuos tau anuomet paskolinau?
— Žinoma, žinoma, ateinančią savaitę gausi.
— Bet juk jau tą patį sakei praeitą savaitę!
— Tai ar manai, kad aš kas savaitę savo žodį keičiu?

Svarbiais sumetimais

— Garbingai pasielgėt, išgelbėdamas tą žmogų nuo paskendimo. Gal tai jūsų giminaitis?
— Svarbesnis už giminaitį. Jis man skolingas pinigų...

Laikraščiai

— Iš kur tie mokslininkai žino, kada bus saulės užtemimas?
— Jie laikraščiuose pasiskaito...

Lažybos

Bare įraudęs vyras gyrėsi, kiek daug galįs išgerti. Tas jo gyrimasis įsipyko prašalaitiui, kuris pirmą kartą buvo užėjęs į barą.

— Gerai, — nebeiškentęs tarė jis, — išgerk štai tą kibirą alaus, tai aš užmokėsiu ir dar penkinę pridėsiu.

Pagrūnas padėjo geriamąjį bokalą ir išsmuko pro duris. Netrukus grįžo ir paprašė, kad barininkas prileistų kibirą alaus. Labai greit išgėrė tą kibirą ir tada atsigrįžo į tą, kuris pasiūlė lažybas.

— Laimėjai, — tarė prašalaitis. — Še penkinę. Bet pasakyk, ko buvai išjęs.

— Matai, ligi šiol niekad kibirais negėriau, tai buvau išsmukęs į gretimą barą išbandyti...

KULTŪROS ŽIDINIO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gruodžio 22, šeštadienį, skautų ir skaučių kūčių vakaras.

Gruodžio 31, antradienio vakare. Naujų Metų sutikimo balius.

Sausio 12, šeštadienį, Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimas mažojoje salėje. Rengia šaulių kuopa.

Sausio 13, sekmadienį, prof. Juozo Brazaičio 5 metų mirties sukakties minėjimas — akademija mažojoje salėje.

Sausio 19, šeštadienį, ateitininkų sueigos popiet.

Sausio 19 ir 20 vyr. skaučių ir skautų vyčių suvažiavimas. Sekmadienį jaunimo pamaldos.

Sausio 26, šeštadienį, tradicinė šeimos šventė 4 val. popiet mažojoje salėje. Rengia ateitininkai.

Sausio 27, sekmadienį, štalo teniso turnyras.

Vasario 9 ir 10 Lietuvos Bendruomenės tradicinė meno paroda.

Vasario 16 šeštadienį, iškilminga skautų sueiga dienos metu. Vakare ateitininkų rengiamas užgavėnių kaukių balius.

Vasario 17, sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės atgavimo minėjimas.

Vasario 23, šeštadienį, ateitininkų sueigos dienos metu.

Kovo 1, šeštadienį, pasiruošimas Kaziuko mugėi.

Kovo 2, sekmadienį, jaunimo pamaldos Kaziuko mugės proga.

Kovo 15, šeštadienį, jaunimo kolektyvų, skautų sueigos.

Kovo 22, šeštadienį, sportininkų susipažinimo vakaras.

Kovo 23, sekmadienį, jaunimo pamaldos RSA sporto žaidynių proga.

Kovo 29 ir 30 USTTA stalo teniso turnyras.

Balandžio 12, šeštadienį, Laisvės Žiburio pavarso vakaras.

Balandžio 13, sekmadienį, tradicinis Atvelykio stalas.

Balandžio 19, šeštadienį, PLJS tarybos suvažiavimas. Vakare jaunimo talentų vakaras.

Balandžio 20, sekmadienį, PLJS suvažiavimas.

Balandžio 26, šeštadienį, iškilminga skautų sueiga.

Balandžio 27, sekmadienį, madų paroda. Rengia Balfo 100 skyrius.

Gegužės 3 ir 4 dail. Pr. Lapės paroda mažojoje salėje.

Gegužės 10, šeštadienį, N.Y. tautinių šokių ansamblio Tryptinis koncertas.

Gegužės 11, sekmadienį, prof. Kazimiero Būgos 100 metų gimimo sukakties minėjimas. Rengia Liet. Kat. Mokslo Akademijos New Yorko židinys.

Gegužės 17, šeštadienį, N.Y. vyrų choro Perkūnas metinis koncertas.

Gegužės 31, šeštadienį, Lietuvos Atletų Klubu bingo darbuotojų susirinkimas — vakariene

mažojos salėje. Pradžia 7 val. vak.

1980 metais patalpos dar neužimtos sausio 5 ir 6, vasario 2, 3, 23 ir 24, kovo 8, 9 ir 16, balandžio 5, 6, 26

Gegužės ir birželio mėnesių kalendorius šiuo metu dar atviras. Numatyti tik K. Židinio pavasario ir Maironio mokyklos užbaigimo parengimai, bet datos dar nėra tvirtai nustatytos.

-o-

Organizacijų vadovai apie parengimų datas ar pakeitimus prašomi pranešti Kultūros Židinio informacijos skyriui, kuriam vadovauja A. Šilbajoris, tel. 212 846-7636. Apie patalpų užsakyti ir pakeitimus pranešti Kultūros Židinio raštinei, 235-5962.

Po Naujų Metų visų parengimų registracijos reikalu kreiptis į naują Kultūros Židinio raštinę telefonu 212 235-8386.

LOS ANGELES, CALIF.

Naujų Metų sutikimą ruošia Lietuvos Bendruomenė gruodžio 31, pirmadienį, 8 val. vak. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Pramatoma nuotaikinga programa, šokių groso geras orkestras.

Klaipėdos krašto prijungimo minėjimas rengiamas sausio 13 Šv. Kazimiero parapijos salėje. Minėjimą rengia šauliai.

Rašytojas Aloyzas Baronas atvyks į Los Angeles ir sausio 19, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyksiančiame vakare skaitys savo humoristinės kūrybos. Vakarą — balių rengia Lietuvos Dukterų draugija.

Politinį studijų savaitgalį, rengiamas Liet. Fronto Bičiulių, vyks sausio 26-27, šeštadienį — sekmadienį, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos didžiojoje salėje.

Veronika Černienė, gen. Jono Černiaus našlė, sulaukusi 81 m. amžiaus, mirė lapkričio 27. Dideliame nuliūdime liko sūnus Vytautas Černius ir jo šeima. Velionė gyveno netoli Los Angeles, Claremont miestely. Po pamaldų Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje velionė palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse, Los Angeles, šalia savo vyro. — L.Ž.K.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVINIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtgčių.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuvių kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELĮ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

20 dol. — J.A. Milukas, Richmond Hill, N.Y.

14 dol. — E. Jonušas, Omaha, Nebr.

Po 12 dol. — J. Botyrius, Brooklyn, N.Y., J. Galinis, Richmond Hill, N.Y., Br. Stankaitis, Paterson, N.J., L. Oksas, Los Angeles, Calif., P. Radvila, San Francisco, Calif., N. Michura, Yonkers, N.Y., F. Stumbris, Woodside, N.Y., A. Znotas, Kearny, N.J.

Po 10 dol. — J. Sirutis, Brooklyn, N.Y., St. Raštikis, Los Angeles, Calif., kun. L. Budreckas, Brooklyn, N.Y., A. Dėdinas, Woodhaven, N.Y., E. Barauskienė, Brockton, Mass., M. Gapsis, Elizabeth, N.J., S. Shatas, Waterbury, Conn., L. Matthews, Elmhurst, N.Y.

Po 7 dol. — K. Skobeika, Woodhaven, N.Y., A. Svagzdīs, Brighton, Mass., J. Pauliukonis, Worcester, Mass., J. Ramas, Elizabeth, N.J., J. Sprainaitis, Paterson, N.J., V. Sadauskas, Brooklyn, N.Y., dr. T. Savickas, Monticello, N.Y., E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N.Y., V. Iucys, Woodside, N.Y., R. Markevičius, Woodhaven, N.Y., dr. A. Vileita, Honesdale, Pa., kun. V. Karalevičius, Newark, N.J., dr. P. Žemaitis, Canton, Mich., F. Liuberskis, Richmond Hill, N.Y., O. Piešina, Westwood, Mass., J. Walentukiewicz, So. Boston, Mass., K. Sirgėdas, Richmond Hill, N.Y., R. Sidlauskas, Richmond Hill, N.Y., V. Baltutis, Landing, N.J., dr. Ed. Lenkauskas, Pepper Pike, Ohio, J. Arlauskas, Chicago, Ill., P. Mačiulaitis, Union, N.J., A. Braziuskas, So. Orange, N.J., kun. A. Senkus, Lake Worth, Fla., B. Venckus, Newark, N.J., J. Ajuskas, Malden, Mass., B. Paprockas, Richmond Hill, N.Y.

6 dol. — A. Vabalas, Venezuela.

Po 5 dol. — E. Barauskienė, Brockton, Mass., K. Jankūnas,

Lodi, N.J., L. Špokas, Woodhaven, N.Y., M. Vasys, Philadelphia, Pa., J. Zelinskas, Belleville, N.J., K. Šeštokas, Rahway, N.J., F. Galchus, Flushing, N.Y., G. Kluchinikas, Hillside, N.J., B. Endriukaitis, Woodhaven, N.Y., J. Žaliaduonis, New York, N.Y., P. Špokas, Woodhaven, N.Y., Loveikas, Annandale, N.J., kun. J. Angelaitis, Windsor, Ohio, Srs. Jesus Crucified, Elmhurst, Pa., R. Viliamas, Washington, D.C., Z. Ruchin, Bay Shore, N.Y., J. Arlauskas, New Britain, Conn., V. Keiba, Rochester, N.Y., O. Vilėniškis, Dorchester, Mass., J. Bradūnas, Baltimore, Md., R. Stībrys, Jenkintown, Pa., A. Balašaitienė, Cleveland Heights, Ohio, L. Krauskas, Waterbury, Conn.

Po 4 dol. — A. Čepėnas, Chicago, Ill., O. Balčiūnas, Newark, N.J., J. Astas, Hamilton, Ont., D. Samulis, V. Grybas, Providence, R.I.

Po 3 dol. — M. Aleksandra-vičienė, Woodhaven, N.Y., B. Vilčinskas, New Britain, Conn., G. Jezukaitienė, Gulfport, Fla., E. Ribokienė, Brockton, Mass., S. Makauskis, Somerset, N.J., I. Cade, Amherst, Mass., B. Raugas, Delran, N.J., J. Tamašauskas, Worcester, Mass., J. Matušaitis, Worcester, Mass.

Po 2 dol. — B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N.Y., K. Bobelis, Richmond Hill, N.Y., H. Trucilauskas, Hawthorne, N.

Maironio lituanistinės mokyklos kalėdinės eglutės baigiamoji scena — vaidintojai gieda kalėdines giesmes. Eglutė buvo gruodžio 16 Kultūros Židiny. Nuotr. L. Tamošaičio

RAŠYTOJAS EDUARDAS CINZAS VAIŽGANTO KULTŪROS KLUBE

Pro šalį keliavo rašytojas Eduardas Cinzas. Jis pastoviai gyvena Belgijoje, dabar buvo atvykęs aplankyti sesers, kuri gyvena Atlanta, Georgia. Grįždamas į Briuselį, jis ir buvo sustojęs New Yorke. Ta proga Vaižganto Kultūros Klubas surengė popietę Kultūros Židinio didžiojoje salėje, nes mažoji salė tuo metu buvo užimta. Žmonių atsilankė apie 50-60. Visas veiksmas vyko ne scenoje, bet prie kiemo sienos. Ten buvo pultas, stalas ir mikrofonas. Kėdės buvo sustatytos pusračiu iš abiejų šonų. Ant sienos buvo pakabintas ir Vaižganto portretas.

Popietę pradėjo ir jai vadovavo Paulius Jurkus. Pradžioje prisiminė, kaip susidarė ši popietė. Svečią rašytoją pakvietė prie staliuko. Jį žodžiu pasveikino Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Pokalbis apie rašytoją
Svečio rašytojo kūrybai apibūdinti buvo pasirinkta pokalbio forma. Prie stalo pakviestas Pranas Naujokaitis ir Alina Staknienė. P. Jurkus klausinėjo apie rašytojo gyvenimą. Jis gimęs Rie-

tave, Žemaitijoje. Lankė Telšių gimnaziją, pasitraukė į Vakarus. Po karo iš Vokietijos 1947 išvyko į Belgiją, kur dirbo anglių kasyklose. Nuo to laiko pastoviai gyvena Belgijoje, Briuselio mieste. Į Ameriką atvyksta 4 kartą sesers aplankyti.

Pranas Naujokaitis apibūdino jo kūrybą, plačiau sustodamas ties pirmąja knyga — Mykolo gatvės vaikai.

Alina Staknienė paskaitė ištraukas iš savo parašytos recenzijos apie romaną Raudonojo arklio vasara. Recenzija buvo išspausdinta Metmenyse.

Pabaigoje P. Jurkus dar paklausinėjo apie rašymo techniką ir ateities planus. Jis rašo mašinėle. Raudonojo arklio vasaros antroji romano dalis jau parašyta ir jau yra pas leidėją. Dabar dirba prie kitų dviejų knygų.

Svečias rašytojas kalba gana tyliai. Kai mąsto, tai balsą dar labiau prislopina. Pokalbyje panaudojo mikrofoną. Tik tokiu būdu jį galėjai girdėti ir supras-ti.

Toliau pats autorius paskaitė nedidelę ištrauką iš Raudonojo arklio vasaros antros dalies. Ir čia naudojo mikrofoną, net jį prisikišdamas prie lūpų, nes kitaip niekas nebūtų girdėjęs.

Pabaigai Tadas Alinskas pa-

PERKŪNO CHORO VAKARIENĖ

N.Y. vyrų choras Perkūnas gruodžio 14, penktadienį, savo nariams ir jų šeimoms surengė vakariene. Pradžioje buvo kokteiliai, paskui vakariene. Kalbą pasakė choro pirmininkas Lionginas Drangauskas, padėkojo buvusiam choro dirigentui Vytautui Daugirdui už įdėtą darbą ir choro išlaikymą, pasveikino eilę choristų su gimtadieniais. Jiem net sugiedota ilgiausių metų. Susikaupimo minute prisiminti mirę choro nariai. Specialiai pagerbtas Jonas Jankus, vyriausias choro narys, jo 80 metų sukakties proga. Jam įteikta specialioji dovana — varpas. Chore jis gieda nuo pat jo įsteigimo, visada paslaugus ir drausmingas, uoliai lanko repetijas.

Vakarienės metu prasidėjo ir šokiai. Šokiama akordeonu grojo Vytautas Daugirdas, dažnai dainavo Juozas Nakutavičius, padainavo šokių ir Petras Tutinas. Groti šokiai ir iš plokštelių. Choro nariai ir patys dar dainavo. Į vakariene atsilankė 40. Kiti negalėjo, nes rengėsi Maironio mokyklos vaidinimui.

Choras buvo pasikvietęs ir svečių.

Tėvų Komitetas

A.A. JUOZAS KRIVICKAS

mirė Lietuvoje. Liko sūnus, mirusio motina ir dvi seserys.

Litūdimė broliai Kazimieras ir Jonas su šeimomis

BOSTONO ŽINIOS

Lietuviška eglė

Jau dešimt metų kaip lietuviai kalėdiniais šiaudinukais išgrąžinta eglė puošia Bostono miesto rotušės rūmus. Tai skaučių židinio pradėta tradicija. Šiais metais eglė papuošta tikrais šiaudinukais. Miesto rotušėje eglė bus išstatyta nuo gruodžio 8 iki sausio 1. Šių metų židinio valdybą sudaro Valė Čepienė ir Laima Kiliulienė.

Naujų Metų sutikimas

Jau kelinti metai So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-ja rengia tradicinį Naujų Metų sutikimą. Šiemet tai vyks gruodžio 31, pirmadienį, draugijos nuosavame keturių aukštų mūriniame name, 368 W. Broadway, So. Bostone, naujai išpuošto trečio aukšto salėje. Svečiam susėdus po 10 prie apvalių stalų, tuoj ant kiekvieno stalo bus padėtas butelis šampano. Kitas šampano butelis bus įteiktas prieš 12 val. naktį.

Svečiai bus vaišinami lietuviška vakariene: dešrom, kopūstais, bulvėm, vištiena, spanguolių sosu, salotom, bandukėm, kavute ir tortais bei pyragaičiais. Visą laiką veiks "open bar". Iš šio baro svečiai galės vaišintis kiek tik norės. Viskas kainuos tik 20 dol. asmeniui. Iškilnių pradžią 7:30 val. vak. Šokiama iki 1:30 val. ryto gros penkių asmenų orkestras.

Ponios ir panelės bus papuoštos Hawajų vainikais, vyrai — elegantiškomis kepuraitėmis. Svečiai gaus įvairių barškučių, birbinių ir balionų.

Stalus po 10 asmenų patartina užsisakyti iš anksto. Bilietai gaunami pas draugijos valdybos narius ir reikalų vedėją Algį Smitą. Jo tel. 268-9058.

Draugijos pastatas

So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos pastato pirmame aukšte telpa apie porą šimtų žmonių. Čia yra pusiau apvalus baras, du biliardo stalai, žaidimų ir cigarečių mašinos. Ketvirtadieniais nuo 4 iki 6:30 val. vak., linksmosios valandos metu, gerimai parduodami už pusę kainos. Penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais šokiama groja trijų asmenų orkestras.

Pastato rūsyje yra įrengta užkandinė, talpinanti apie 80 žmonių. Užkandinė apstatyta gražiais baldais, su baru, tinkama mažesniem renginiams. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 1 iki 10 val. vak. čia galima gauti lietuviškų valgių. Ypač garsi lietuviška pica. Telef. 268-1055.

Antrame ir trečiame pastato

Skaityk ir platink Darbininką!

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užsikite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y., The Chese Pitt —
200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent.,
Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn: Hans and Fritz Deli
270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. —
Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthau — 101 Central St.
Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall —
Tel.: 201 785-0542

aukštuose įrengtos puikios salės su virtuvėm, scenom ir kitais patogumais. Salės išnuomojamos šokiui, vestuvėm ir kultūriniam renginiui. Trečiadieniais 7:30 val. vak. trečiame aukšte vyksta Šv. Petro parapijos bingo žaidimai.

Metinis susirinkimas

Draugijos valdyba svarstė trijų lietuviškų institucijų prašymus. Aukų prašė šios institucijos: Brocktono seselių St. Joseph Manor Nursing Home statybos fondas, Rekomendacijos bus svarstomos sausio 7, kai vyks naujos valdybos prisaikdinimas.

1979 m. draugijos valdyba

Pirmininkas — inž. Aleksandras Chaplikas, vicepirm. — Danielius Averka, protokolų sekr. — Antanas Matjoška, finansų sekr. — Adomas Druzdis, izd. — Algis P. Mitkus, maršalka — Vytautas Ivaška; direktoriai: Antanas Andriulionis, Stanley K. Griganavičius, Gediminas Ivaška, Vytautas Jurgėla, Juozas C. Lubinas, Birutė Mitkienė, Arnoldas Plevokas; kontrolės komisija: Andrius Januška, Andrius Keturakis ir Lionginas Švelnis. Garbės direktorius — adv. Jonas J. Grigalus. Draugijos reikalų vedėjas — jaus ir apskurus biznierių Algis Šmitas — jau keleri metai sėkmingai tvarko draugijos reikalus.

Inž. Aleksandras J. Chaplikas, ejęs So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-joj pareigas nuo direkto-

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina savo mielus kiljentes

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

Vidaus ir užsienio kelionių agentūra, kuri jau nuo 1960 metų sėkmingai organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 — 268-8764

ALDONA ADOMONIENĖ

ALBINA RADŽIŪNIENĖ ir Tarnautojai

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privaciai, saugiai, nemokamai.

Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinamas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE 480 West Broadway South Boston 9 AM to 3:30 PM Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPOSET CIRCLE OFFICE 740 Gallivan Blvd. 8:30 AM to 5:30 PM Mon. Tues. Wed. & Fri. Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank "ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

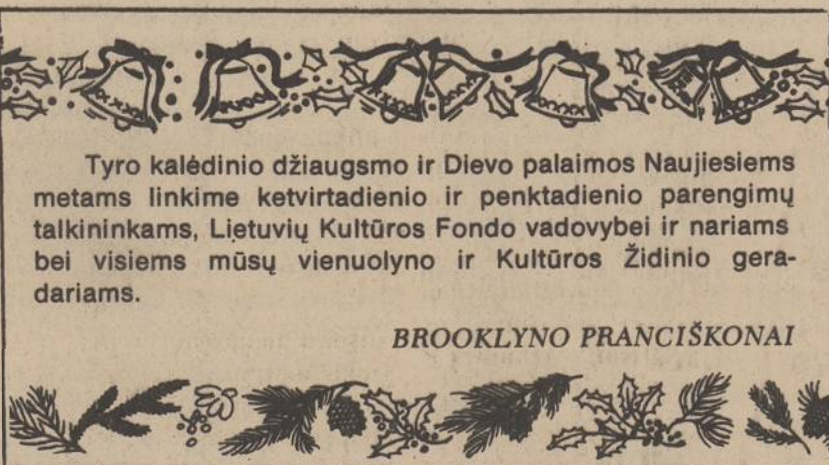
DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: gruodžio 22, šeštadienį, skautų bendros kūčios didžiojoje salėje.

Rašytojas Eduardas Cinzas, svečiavęsis New Yorke, gruodžio 10, pirmadienį, palydėtas Vinco Rastenio, apsilonkė Darbininko redakcijoje, taip pat apžiūrėjo spaustuvę, administraciją, aplankė dail. A. Galdiko vardo galeriją, pranciškonų vienuolyną ir svečiavosi pas Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininką Tėv. Leonardą Andriekų, OFM. Į Belgiją jis iškrisdo gruodžio 11 vakare.

N. Y. Filatelistų draugija išleido savo biuletenio gruodžio mėn. numerį. Pradžioje skelbiamos draugijos narių veiklos žinios, bendros žinios iš filatelijos, prisimenamos prof. Adomas Varnas ir jo nupiešti pašto ženklai. Tęsimas dr. Jono Puzino straipsnis apie aukštąjį mokslą Lietuvoje, K. Matuzas rašo apie kontraversijas Lietuvos pašto ženkluose. Toliau — pašto atvirukai, darbo kuopų pašto ženklai Vokietijoje. Biuletenį redaguoja Walter E. Norton, gyvenąs Philadelphiaje. Per metus išleina keturi biuletenio numeriai.

Iš Metropolitan operos rūmų gruodžio 22, šį šeštadienį, 2:30 val. popiet per radiją bus transliuojama Weill opera Rise and Fall of the City of Mahagonny. Tai bus paskutinis šios operos spektaklis šiam sezonui. Pagrindiniai solistai: Stratas, Varnay, Cassily, Ulfung, MacNeil, Plishka, Sergi, Shinall. Diriguoja Levine.

Šv. Kazimiero kolegijos Romoje vadovybė atsiuntė Kalėdų švenčių progą sveikinimo laišką ir Darbininko redakcijai. Laiške apžvelgiama pereitų metų Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos veikla ir ateities planai. Pasirašo: prel. Ladas Tulaba, mons. Paulius Jatulis, k. Stasys Žilys, mons. A. Jonušas, k. V. Delininkaitis.

Marija Slavinskienė iš Monticello, N.Y., Kalėdų švenčių progą mirusio vyro a.a. dr. Vytauto Slavinsko prisiminimui paaugojo 100 dol. Darbininko spaudai stiprinti. Aukotojai nuoširdžiai dėkojame.

Genovaitė Verick iš Woodhaven, N.Y., besitariant motinos mirties metinėm, Kalėdų švenčių progą Darbininko spaudos palaikymui paaugojo 50 dol. Nuoširdus ačiū.

Jaunimo šokiai su trumpa programa bus Kalėdų vakare, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Rengia Jaunimo Sąjunga ir kviečia atsilankyti visą lietuvišką jaunimą.

JAUNIMO ŠOKIAI

RENGIAMI KALĖDŲ DIENĄ
 7 V.V. KULTŪROS ŽIDINIO MAŽOJOJE SALĖJE
 BUS TRUMPA PROGRAMA
 ŠOKIUS RENGIA IR VISĄ LIETUVIŠKĄ JAUNIMĄ KVIEČIA

JAUNIMO SĄJUNGA

APREIŠKIMO PARAPIJOJ

Kūčių dieną išpažintys klausomos 4-5 val. popiet ir 6-6:30 val. vak. Mišios 6:30 val. vak.

Bernelių mišios 12 val. naktį. Prieš mišias nuo 11:30 val. kalėdinių giesmių koncertas.

Kalėdų pirmą dieną mišios 8, 9:30 ir 11 val.

Naujų Metų dieną mišios kaip sekmadieniais, o išvakarėse — 6:30 val. vak.

Kun. Domininkas Valenti, kilęs iš Apreiškimo parapijos ir dabar studijuojas Šv. Raštą, atvyko į Brooklyną ir tris savaites svečiuosis Apreiškimo parapijoje.

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOJ

Bernelių mišios 12 val. naktį. Kalėdų dieną mišios 9, 11 ir 12:15 val.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Kūčių vakarą, gruodžio 24, 7:30 v.v. bus giedamos kalėdinės giesmės. Solo giedos Mečislovas Razgaitis, vargonais solo gros muzikas Mykolas Cibas. Giedos parapijos choras.

8 v.v. — Vigilijos mišios. Po mišių parapijos salėje kavutė su pyragaičiais. Vaisės patiekia Mrs. Mary York.

Kalėdų dieną mišios bus 9 ir 11 val. (skaitytos). Išpažintųjų klausoma prieš mišias.

Naujų Metų dieną mišios bus 9 ir 11 val.

Šia progą visus parapičius maloniai kviečia atsilankyti į pamaldas ir nuoširdžiai sveikina su Šv. Kalėdomis ir N. Metais klebonas kun. Jurgis Gurinskas, jo pavaduotojai kun. Jonas Tomaliois ir Vincent Kuldoshes Mascola, E.M.E.

NEWARK, N.J.

Kalėdų dieną mišios Švč. Trejybės parapijos bažnyčioje vyks šia tvarka: Bernelių mišios 12 val. vidurnaktį. Kalėdų pirmą dieną mišios bus aukojamos 8:30, 10:30 val. ryto ir 12 val. vidurdienį.

Naujų Metų dieną mišios bus aukojamos kaip sekmadieniais.

Naujų Metų sutikimą Švč. Trejybės lietuvių parapija rengia savo salėje. Iškilnėms durs bus atidaromos 8 val. vak., o vakarienė su šokiais prasidės 9 val. vak. — F.V.

Raymond Kivita, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merick Rd., Valley Stream, N.Y. 11580, telef. 516 825-6511. Jis siūlo pasigėrėti kaimiška gamta Long Island, tik kelios minutės važiavimo nuo miesto. Geros mokyklos, arti visokių krautuvų bei susisiekimo. Turėkit gražų namą gražioje vietoje. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne, Franklin Square, Woodhaven, Richmond Hill, Queens.

Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Darbininko skaitytojai kviečiami prisijusti auką spaudai paremti ir tuo pačiu sveikinti artimuosius ir draugus per laikraštį. Anksčiau atsiuntusieji anksčiau bus paskelbti laikraštyje.

RENGIAMA VIENUOLIKTOJI DAILĖS PARODA

LB New Yorko apygardos valdybos iniciatyva rengiama dailės paroda, kuri skiriama Lietuvos Nepriklausomybės šventei pagerbti. Paroda jau virto tradicija ir šiemet bus vienuoliktoji.

Parodai rengti sudarytas komitetas, į kurį įeina — pirmininkas Aleksandras Vakselis, nariai — Kazimieras Bačasas, Česlovas Janušas, Paulius Jurskus, Malvina Klivečienė. Komitetas posėdžiavo gruodžio 14 ir aptarė su paroda susijusius reikalus.

Paroda rengiama vasario 9-10 Kultūros Židiny. Iškilmingas atidarymas ir premijų įteikimas — vasario 9, šeštadienį, 7 v.v. Organizuojamos visos tradicinės premijos. Jau atsirado ir

Vytautas ir Aldona Kamantai iš Darien, Illinois, švenčių progą sveikina savo draugus bei pažįstamus ir vietoj kalėdinių kortelių paaugojo Darbininkui ir kitai lietuviškai spaudai.

Vitalis ir Marija Žukauskai per Darbininką sveikina savo draugus ir pažįstamus Kalėdų šventės ir linki visiems sėkmingų Naujųjų Metų. Užuoat siuntinėję korteles, skiria auką lietuviškai spaudai.

Marija Šaulienė iš Wayne, N.J., sveikina savo draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių progą ir linki laimingų Naujųjų Metų. Vietoj sveikinimo kortelių skiria auką Darbininkui ir Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai.

Genovaitė, Vytautas ir Tomas Gedminai iš Woodhaven, N.Y., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą. Taip pat siunčia auką Darbininkui paremti.

Vita ir Vidmas Matusaičiai, Livingston, N.J., sveikina pažįstamus ir draugus Šv. Kalėdų ir N. Metų progą. Vietoj asmeninių sveikinimų skiria auką Darbininko spaudai paremti.

V. Gudienė su šeima sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą. Skiria auką Darbininko spaudai paremti.

Alfonas ir Marija Ridikai sveikina visus gimines, draugus ir bičiulius su Šv. Kalėdomis ir Naujais Metais. Linki Dievo palaimos ir sveikatos.

Ona Bilerienė iš Valley Stream, N.Y., sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą.

Danutė ir Antanas Bobeliai kalėdinių atvirukų vietoje skiria auką lietuvių pranciškonų spaudai ir Kultūros Židinio reikalui.

Janina Gerdvilienė draugam ir visiem pažįstamiem linki linksmy Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Taip pat skiria auką Darbininko spaudai paremti.

Marija ir Henrikas Gineičiai, Dorchester, Mass., švenčių progą nuoširdžiai sveikina visus gimines, draugus, pažįstamus ir kljentes, linkėdami daug sveikatos ir Aukščiausiojo palaimos.

Danutė ir Kazys Krivickai, Clarks Summit, Pa., sveikina savo draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų.

Vladas, Patricija, Zita ir Vladas Sidai sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą.

Donata ir Gediminas Grajauskai Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami jiems sveikatos ir džiaugsmo. Vietoj sveikinimo kortelių skiria auką Maironio lituanistinei mokyklai.

Irena Banaitienė visiem linki smagių Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų! Švenčių progą siunčia auką spaudai paremti.

pirmieji premijų mėcenatai. Jie yra dr. Juozas Kazickas ir Elena Mickeliūnienė.

Vasario 10, sekmadienį, rengiamas literatūros vakaras ir koncertas. Po jo bus parodos uždarymas ir populiaraus premijos paskyrimas ir įteikimas.

Kviečiami dalyvauti visi šios apylinkės dailininkai. Darbus reikia suvežti vasario 2, šeštadienį, nuo 10 val. ryto iki 7 v.v. Suvežti reikia į K. Židinio biblioteką. Kiekvienas gali pristatyti apie 10-15 vidutinio formato darbų. Jei bus sutelkta daugiau parodos dalyvių ir jei bus suvežta daug darbų, tada gali tekti paveikslų skaičių sumažinti.

Dviem suaugusiems dirbantiem žmonėm reikalingas butas netoli susisiekimo. Skambinti po 8 v.v. 647-9247.

Jonas ir Valerija Šileikiai sveikina draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių progą ir linki laimingų Naujųjų Metų. Vietoj sveikinimo kortelių skiria auką Darbininkui.

Vytautas ir Mara Vygantai Kalėdų ir Naujų Metų progą sveikina visus draugus ir pažįstamus, linkėdami jiems jaukių švenčių. Ta progą skiria auką lietuviškai spaudai paremti.

Vytas, Birutė, Vytenis ir Gintaras Radzivanai bei Apolonija Radzivanienė Kristaus gimimo šventės progą, besitariant Naujį Metą, sveikina visus draugus ir pažįstamus, linki nuotaikingų dienų. Ta progą skiria auką Darbininkui.

Kazys ir Simone Brazauskai sveikina savo draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų. Vietoj kalėdinių sveikinimų aukoja Darbininkui.

Irena ir Edmundas Vaitkai iš Stratford, Conn., sveikina visus savo draugus, bičiulius, pažįstamus ir artimuosius, linkėdami linksmy Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų.

Lilė ir Vytautas Milukai sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą.

Aleksandras ir Irena Vakseliai sveikina lietuvių pranciškonus, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų. Vietoj asmeninių sveikinimų skiria auką Darbininkui.

Veronika Količienė vietoj kalėdinių kortelių sveikina per Darbininką su Šv. Kalėdomis ir Naujais Metais visus savo gimines, kaimynus, draugus ir bendradarbius.

Grazina ir Vladas Birknevičiai sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą. Vietoj asmeninių sveikinimų skiria auką Darbininkui.

Grazina ir Vitalis Dragunevičiai sveikina draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų.

Uknevičių šeima sveikina savo draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką Darbininko spaudai.

M. J. Slavinsis nuoširdžiai sveikina mielus draugus ir pažįstamus, linkėdami linksmy Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Skiria auką spaudai.

Dr. Birutė S. Preikštas Petruilis ir Jonas Petruilis sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą. Vietoje asmeninių sveikinimų skiria auką Darbininkui ir Kultūros Židiniui.

1980 NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMO

BALIUS

Rengiamas Kultūros Židinio salėje.

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

1979 gruodžio 31, pirmadienį, 9 v.v.

Šalti užkandžiai ir šilta vakarienė

Šampanas ir stipresni gėrimai kiekvienam stalui

Šokiama groja Joe Thomas orkestras

10 asmenų stalus ir pavienes vietas užsakoma, apmokant iki gruodžio 27, pas:

V. Padvarietis, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-5619

A. Radzivanienė, 84-16 110 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 441-9720

J. Vebeliūnienė, 86-08 110 St., Richmond Hill, N. Y. 11418, tel. 847-8063

Jaunimo bilietai gaunami pas PLJS atstovą Raimundą Balį, 240-76 67 Ave., Douglaston, N.Y. 11363, tel. 423-6595

LB APYLINKĖSE PAS:

H. Mikla, Great Neck, tel. (516) 482-0196

K. Vainių, Maspeth, tel. 894-6091

P. Ališauska, tel. 849-8072

A. Dėdina, Woodhaven, tel. 296-7254

K. Bačasas, Woodhaven, tel. 846-5543

Įėjimo auka 20 dol. asmeniui.

Jaunimui — studentams — 15 dol.

Čekius rašyti Lithuanian American Community Rengėjai garantuoja vietą tik iš anksto sumokėjus

VISUS MALONIAI KVIEČIA LB NEWYORKO APYGARDOS IR LB APYLINKIŲ VALDYBOS